

ვაზის

დესკრიპტორები

(*Vitis* spp.)

UPOV

ვაზის

დესკრიპტორები

(*Vitis* spp.)

უაკ 634.8

ვაზის დესკრიპტორები (*Vitis* spp).

თარგმნილია ინგლისურიდან ე. აბაშიძისა და ვ. გურასაშვილის მიერ ლ. ვაშაკიძის ხელმძღვანელობით. რედაქტორი: დ. მაღრაძე. თბილისი. 2005 წელი.

თარგმანი შესრულებულია მცენარეთა გენეტიკური რესურსების საერთაშორისო ინსტიტუტის (IPGRI) პროექტის „ვაზის გენეტიკური რესურსების კონსერვაცია და მდგრადი გამოყენება კავკასიაში და შავი ზღვის ჩრდილოეთ რეგიონებში“ ფარგლებში.

ნაშრომი ითარგმნა და გამოსაცემად მომზადდა მებაღეობის, მევენახეობისა და მეღვინეობის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტის ვაზისა და ხეხილის გენოფონდის კვლევისა და გენეტიკა - სელექციის განყოფილებაში (მარშალ გელოვანის გამზირი 6. 0159. თბილისი).

Descriptors for Grapevine (*Vitis* spp.)

Translated from English into Georgian by E. Abashidze and V. Gurasashvili. Supervisor: L. Vashakidze.
Editor: D. Maghradze. Tbilisi, Georgia. 2005.

The translation has been done in the framework of the International Plant Genetic Resources Institute (IPGRI) project „**Conservation and Sustainable use of Grapevine (*Vitis vinifera*) genetic resources in the Caucasus and northern Black Sea region**“.

The text was translated and prepared for publication in the Department of Grapevine and Fruits Germplasm Research, Genetics and Breeding of the Research Institute of Horticulture, Viticulture and Oenology (6 Marshal Gelovani Ave. 0159. Tbilisi, Georgia).

ii ვაზის დესკრიპტორები

მცენარეთა გენეტიკური რესურსების საერთაშორისო ინსტიტუტი (IPGRI) არის საერთაშორისო სამეცნიერო ორგანიზაცია, რომელიც მოქმედებს საერთაშორისო აგრარული კვლევების კონსულტირების ჯგუფის (CGIAR) ეგიდით. IPGRI-ის საერთაშორისო სტატუსი მინიჭებული აქვს დაფუძნების ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც 1997 წლის მარტში ხელმოწერილი იქნა ალჟირის, ავსტრალიის, ბელგიის, ბენინის, ბოლივიის ბრაზილიის, ბურკინა ფასოს, კამერუნის, ჩილეის, ჩინეთის, კონგოს, კოსტა-რიკის, კოტ-დიუარის, კვიპროსის, ჩეხეთის რესპუბლიკის, დანიის ეკვადორის, ეკვიპტის, საბერძნეთის, გვინეას, უნგრეთის, ინდონეზიის, ინდოეთის, ირანის, ისრაელის, იტალიის, იორდანის, კენიის, მალაიზიის, მავრიტანიის, მაროკოს, პაკისტანის, პანამის, პერუს, პოლონეთის, პორტუგალიის, რუმინეთის, რუსეთის, სენეგალის, სლოვაკიის რესპუბლიკის, სუდანის, შვეიცარიის, სირიის, ტუნისის, თურქეთის, უგანდას და უკრაინის მთავრობათა მიერ. IPGRI-ის მიზანია მცენარეთა გენეტიკური რესურსების დაცვა და გამოყენების ხელშეწყობა თანამედროვე და მომავალი თაობებისათვის. IPGRI მუშაობს სხვა ორგანიზაციებთან კავშირში, ახორციელებს რა კვლევებს, ტრენინგებს, სამეცნიერო და ტექნიკურ რეკომენდაციებს და ინფორმირებას, გააჩნია შესაბამისი მძლავრი პროგრამები, დაკავშირებული გაერთიანებული ერების სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციასთან (FAO). IPGRI-ის კვლევების ფინანსურ მხარდაჭერას ახორციელებენ ავსტრიის, ავსტრალიის, ბელგიის, კანადის, ჩინეთის, დანიის, ფინეთის, საფრანგეთის, გერმანიის, ინდოეთის, იტალიის, იაპონიის, კორეის რესპუბლიკის, ლუქსემბურგის, მექსიკის, პოლანდიის, ნიდერლანდების, ნორვეგიის, ფილიპინების, ესპანეთის, შვედეთის, შვეიცარიის, დიდი ბრიტანეთისა და აშშ-ს მთავრობები, აზიის განვითარების ბანკი, CTA, ევროკავშირი, IDRC, IFAD, საერთაშორისო განვითარების ბანკი, UNDP (გაეროს განვითარების პროგრამა) და მსოფლიო ბანკი.

ციტირება

IPGRI, UPOV, OIV. 1997. ვაზის დესკრიპტორები (*Vitis spp.*). მცენარეთა ახალი ჯიშების დაცვის საერთაშორისო კავშირი. უენევა, შვეიცარია / ვაზისა და ღვინის საერთაშორისო ოფისი, პარიზი, საფრანგეთი / მცენარეთა გენეტიკური რესურსების საერთაშორისო ინსტიტუტი, რომი, იტალია.

ISBN 92-9043-352-3

პუბლიკაცია შეიძლება გადმოწერილი იქნას URL-დან: <http://www.cgiar.org/ipgri/>

IPGRI

Via dei Tre Denari 472/a
00057 Maccaresse (Fiumicino, Rome)
Italy

UPOV

34, Ch. Des Colombettes
1211 Geneva 20
Switzerland

OIV

18, rue d' Aguesseau
7500 Paris
France

შინაარსი

წინასიტყვაობა	IV
დესკრიპტორების განმარტება და გამოყენება	1
პასპორტი	
1. ნიმუშის დესკრიპტორები	3
2. შეგროვების დესკრიპტორები	3
	4
გენბანკის მენეჯმენტი	
3. მცენარეთა მენეჯმენტის დესკრიპტორები	8
	8
გარემო პირობები და ნაკვეთი	
4. ნაკვეთის აღწერის და/ან შეფასების დესკრიპტორები	10
5. შეგროვების და/ან ნაკვეთის გარემო პირობების აღწერის / შეფასების დესკრიპტორები	10
	12
აღწერა	
6. მცენარის დესკრიპტორები	20
	20
შეფასება	
7. მცენარის დესკრიპტორები	38
8. აბიოტური სტრესისადმი მგრძობელობა	38
9. ბიოტური სტრესისადმი მგრძობელობა	42
10. ბიოქიმიური მარკერები	43
11. მოლეკულური მარკერები	46
12. ციტოლოგიური მახასიათებლები	47
13. იდენტიფიცირებული გენები	47
	47
ლიტერატურა	48
მონაწილეები	49
სამადლობლები	55
დანართი I: მრავალკულტურული პასპორტის დესკრიპტორები	56
დანართი II: ვაზის ფენოლოგიური ფაზების კოდირება და აღწერა BBCH შკალაზე	60

წინასიტყვაობა

ვაზის დესკრიპტორები (*Vitis spp.*) წარმოადგენს IBPGRI-ის ვაზის დესკრიპტორების (1983) განახლებულ ვარიანტს. ეს ახალი ჩამონათვალი შემუშავებულია ვაზისა და ღვინის საერთაშორისო ოფისთან (OIV) და მცენარეთა ახალი ჯიშების დაცვის საერთაშორისო კავშირთან (UPOV) თანამშრომლობით. იგი ითვალისწინებს ვაზის ტექნიკური სამუშაო შეხვედრის, UPOV-ის ქვეგანყოფილების რეკომენდაციებს აღწერისა და შეფასების კატეგორიებზე (კონელიანო, იტალია, 1996). დესკრიპტორების განახლებული და მცირედ შეცვლილი ვერსია მომზადდა დესკრიპტორების ჩამონათვალის IPGRI-ის საერთაშორისო ფორმატის მიხედვით და განსახილველად გადაეცა ექსპერტებს. ამ პროცესში ჩართული პიროვნებების სახელები და მისამართები მოცემულია ნაწილში "მონაწილეები". ახალ დესკრიპტორებთან შესადარებლად მრგვალ ფრჩხილებში მოცემულია 1983 წლის დესკრიპტორების ნომრები.

IPGRI ხელს უწყობს ინფორმაციის შეგროვებას დესკრიპტორების ოთხი კატეგორიისათვის – პასპორტი, მენუჯმენტი, გარემო პირობები და ნაკვეთი, აღწერა – და ასახულებს მონაცემებს თითოეული კატეგორიისათვის ისე, რომ ისინი მიესადაგოს კოლექციაში შესატან ნებისმიერ მცენარეს. თუმცა ნაკვეთის და გარემო პირობების დესკრიპტორების რაოდენობა დამოკიდებულია კულტურაზე და მათ მნიშვნელობაზე კულტურის აღწერისათვის. დესკრიპტორები, ჩამოთვლილი ნაწილში შეფასება, კოლექციაში შესატანი მცენარის უფრო დეტალური აღწერის საშუალებას იძლევა, მაგრამ, ჩვეულებრივ, საჭიროებენ ნაკვეთისა და დროის მახასიათებლების განმეორებით გადახედვას.

IPGRI-ის მიერ შემუშავებული ეს ფორმატი წარმოადგენს მთელი მსოფლიოსათვის აღწერის სტანდარტულ სისტემას, მაგრამ იგი არ არის საბოლოო ვარიანტი.

დესკრიპტორების ეს ჩამონათვალი სრულად ასახავს მასში გაერთიანებულ დესკრიპტორებს. ასეთი მიდგომა ხელს უწყობს დესკრიპტორის განსაზღვრის სტანდარტიზაციას. თუმცა IPGRI არ მოითხოვს, რომ თითოეულმა კურატორმა კოლექციაში შესატანი მცენარისათვის წარმოადგინოს დოკუმენტაცია ყველა მოცემული დესკრიპტორის გამოყენებით. დესკრიპტორები გამოყენებული უნდა იყოს მაშინ, როცა ისინი ხელსაყრელია კურატორისათვის, კოლექციის მენუჯმენტისა და შენარჩუნებისათვის და/ან მცენარეთა გენეტიკური რესურსების მომხმარებლებისათვის. მაღალგარჩევითი დესკრიპტორების მცირე რაოდენობა აღნიშნულია ვარსკვლავით (*).

დესკრიპტორების მოცემული ჩამონათვალი უზრუნველყოფს საერთაშორისო ფორმატს და წარმოადგენს მცენარეთა გენეტიკური რესურსების მონაცემთათვის უნივერსალურ, ყველასათვის გასაგებ "ენას". ამ სქემის მიღება მონაცემთა კოდირებისათვის, ან სხვადასხვა სქემების IPGRI-ის სქემაში გადატანა ტრანსფორმაციული მეთოდის შესაქმნელად, შესაძლებელს გახდის ინფორმაციის სწრაფად, სანდოდ და ეფექტურად შენახვას, მოძიებას და გაცვლას. აგრეთვე დაგვეხმარება გენმპლაზმის გამოყენებაში. რეკომენდირებულია, რომ ინფორმაცია შეესაბამებოდეს დესკრიპტორის ჩამონათვალს, ყურადღება მიექცეს დესკრიპტორების მიკუთვნებას და დანომვრას, აგრეთვე მათ გამოყენებას მიზანმიმართულად და რეკომენდირებული სქემის მიხედვით.

ამ გამოცემის სიახლე არის ვაზის ფენოლოგიური ფაზების კოდირება და აღწერა გაფართოებულ BBCH შკალაზე.

დამატება I მოიცავს IPGRI და FAO მიერ შემუშავებულ მრავალკულტურიანი პასპორტის დესკრიპტორებს. ისინი უზრუნველყოფენ კოდირების შეთანხმებულ სქემას ნებისმიერი კულტურის პასპორტის დესკრიპტორებისათვის. ეს მიზანი თანხვედრა როგორც IPGRI-ის კულტურათა დესკრიპტორების მომავალ ჩამონათვალს, ისე FAO-ს მცენარეთა გენეტიკური რესურსების მსოფლიო ინფორმაციისა და ადრეულ გამაფრთხილებელ სისტემებს (WIEWS).

ვაზის დესკრიპტორებთან დაკავშირებული ნებისმიერი წინადადება მიღებული იქნება IPGRI, UPOV და OIV -ის მიერ.

დესკრიპტორის განმარტება და გამოყენება

გენეტიკური მასალის დოკუმენტაციისათვის IPGRI ამჟამად იყენებს შემდეგ განსაზღვრებებს:

პასპორტის დესკრიპტორები: უზრუნველყოფენ ძირითად ინფორმაციას, რომელიც გამოიყენება საკოლექციო მასალის ზოგადი მენეჯმენტისათვის (მათ შორის გენბანკში რეგისტრაციისა და სხვა საიდენტიფიკაციო ინფორმაციისათვის) და აღწერენ პარამეტრებს, რომლებსაც ყურადღება უნდა მიექცეს ნიმუშის თავდაპირველად შეგროვების დროს.

მენეჯმენტის დესკრიპტორები: უზრუნველყოფენ გენბანკში მცენარის ნიმუშების მენეჯმენტის საფუძველს და ხელს უწყობენ მათ გამრავლებას და რეგენერაციას.

გარემო პირობების და ნაკვეთის დესკრიპტორები: აღწერენ გარემო პირობებისა და ნაკვეთის დამახასიათებელ სპეციფიურ პარამეტრებს, რაც მნიშვნელოვანია მათი აღწერისა და შეფასებისათვის. ეს დესკრიპტორები შეიძლება მნიშვნელოვანი იყოს გამოკვლევის შედეგების ახსნისათვის. აქ შედის აგრეთვე გენმპლაზმის შეგროვების ნაკვეთის დესკრიპტორები.

აღწერის დესკრიპტორები: საშუალებას იძლევიან მარტივად და სწრაფად განვასხვავოთ ფენოტიპები. როგორც წესი, ისინი მემკვიდრეობით გადაცემის მაღალი უნარით ხასიათდებიან. ვიზუალურად ადვილად შეიძლება მათი დანახვა და ყველა გარემოში ერთნაირად მქლავდებიან. ამასთან, ცალკეული კულტურის მომხმარებლის სურვილის მიხედვით, ისინი შეიძლება მოიცავდნენ დამატებითი ნიშნების შეზღუდულ რიცხვს.

შეფასების დესკრიპტორები: ამ კატეგორიაში დესკრიპტორების უმრავლესობა მგრძნობიარეა გარემო პირობების ცვალებადობისადმი, მაგრამ ჩვეულებრივ ხელსაყრელია კულტურის გაუმჯობესებისათვის, სხვები კი შეიძლება მოიცავდნენ კომპლექსურ ბიოქიმიური და მოლეკულური მახასიათებლებს. ისინი ითვალისწინებენ მოსავლს, აგრონომიულ სამუშაოებს, სტრესისადმი მგრძნობელობს, ბიოქიმიურ და ციტოლოგიურ მახასიათებლებს.

როგორც წესი, აღწერა გენბანკის კურატორების მოვალეობაა, შეფასება კი უნდა შესრულდეს სხვაგან (შესაძლოა მეცნიერთა მრავალდარგობრივი ჯგუფის მიერ). შეფასების მონაცემები უნდა დაბრუნდეს უკან გენბანკში, სადაც შედგება მონაცემთა ფაილი.

დესკრიპტორთა მოცემულ ჩამონათვალში მაღალგარჩევადი დესკრიპტორები აღნიშნულია ვარსკვლავით (*).

დესკრიპტორის აპრობაციის, კოდირებისა და რეგისტრაციის საერთაშორისო ნორმებს თან უნდა ახლდეს:

- (ა) შესამაგისი SI-ერთეულები (the Système International d'Unités);
- (ბ) გამოყენებული ერთეულები მოცემულია კვადრატულ ფრჩხილებში დესკრიპტორის სახელის შემდეგ.
- (გ) ფერთა სტანდარტულ დიაგრამა, როგორცაა მაგ. სოფლის მეურნეობის სამეფო საზოგადოების ფერთა დიაგრამა, მეტუნის ფერების სახელმძღვანელო წიგნი, ან მუნზელის ფერთა დიაგრამა მცენარეთა ქსოვილებისათვის, სავალდებულოა ყველა გარდამავალი ფერისთვის (ზუსტი დიაგრამა განსაზღვრული უნდა იყოს იმ ნაწილში, სადაც იგი გამოიყენება).

2 ვაზის დესკრიპტორები

(დ) ბევრი რაოდენობითი მახვენებლები, რომლებიც მუდმივად ცვალებადია, აღწერეთ 1 – 9 შკალის მიხედვით, სადაც მახვენებელი იცვლება შემდეგნაირად:

1	ძალიან დაბალი	6	საშუალოდან მაღლამდე
2	ძალიან დაბალიდან და დაბლამდე	7	მაღალი
3	დაბალი	8	მაღალიდან ძალიან მაღლამდე
4	დაბლიდან საშუალომდე	9	ძალიან მაღალი
5	საშუალო		

ამ ჩამონათვალის ავტორები ზოგჯერ აღწერენ მხოლოდ ცალკეულ მდგომარეობებს. მაგ 3,5 და 7. ასეთ შემთხვევაში კოდების სრული ჩამონათვალის გამოყენება შესაძლებელია მოცემული კოდების გაფართოებით ან მათ შორის ინტერპოლაციით, მაგ. სექცია 9 (ბიოტური სტრესისადმი მგრძობელობა) 1 = ძალიან დაბალი მგრძობელობა, ხოლო 9 = ძალიან მაღალი მგრძობელობა.

(ე) როცა დესკრიპტორი ისახდვრება შკალით 1 - 9 , ისე როგორც ეს მოცემულია (დ)-ში, '0' შეფასებული იქნება მაშინ როცა: (i) მახასიათებელი არ არის მოცემული; (ii) დესკრიპტორი არ არის აღწერადი. ქვემოთ მოყვანილ მაგალითში '0' ჩაიწერება თუ საკოლექციო მცენარეს არა აქვს ფოთლის ცენტრალური ფრთა.

ფოთლის ცენტრალური ფრთის ფორმა

- 3 დაკბილული
- 5 ელიფსური
- 7 ხაზოვანი

(ვ) მახასიათებლის არსებობა/არ არსებობა ფასდება შემდეგნაირად:

ტერმინალური ფოთლის არსებობა/არარსებობა

- 0 არა რის
- 1 (ან +) არის

(ზ) დეფისი გამოიყენება ჯერ-ჯერობით უცნობი მონაცემის აღსანიშნავად.

(თ) იმ ნიმუშებისათვის, რომლებიც არ წარმოადგენენ დესკრიპტორისათვის სტანდარტულ ფორმას (მაგ. შერეული კოლექციები, გენეტიკური სეგრეგაციები) საშუალო და სტანდარტული გადახრები შესაძლოა ჩაიწეროს, იქ სადაც გრძელდება დესკრიპტორი. იქ სადაც დესკრიპტორი არ გრძელდება, შესაძლოა ჩაიწეროს რამოდენიმე კოდი სიხშირის თანმიმდევრობით, ან შესაძლოა გამოყენებული იქნას რომელიმე გამოქვეყნებული მეთოდი, მაგ. Rana *et al.* (1991) ან van Hintum (1993), რომელიც ნათლად ასახავს საკოლექციო მცენარის აპრობაციის მეთოდს.

(ი) თარიღი უნდა ჩაიწეროს ციფრებით შემდეგი ფორმატის მიხედვით: VVVVთთდდ, სადაც

- VVVV - 4 ციფრით ჩაიწერება წელი
- თთ - 2 ციფრით ჩაიწერება თვე
- დდ - 2 ციფრით ჩაიწერება რიცხვი

პასპორტი

1. ნიმუშის დესკრიპტორები

- * 1.1 ნიმუშის ნომერი** (1.1)
 ეს ნომერი წარმოადგენს ნიმუშის უნიკალურ იდენტიფიკატორს და ენიჭება მას კოლექციაში შეტანის დროს. ერთხელ მინიჭებული ნომერი აღარ შეიძლება მიენიჭოს სხვა ნიმუშს კოლექციაში. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ნიმუში დაიკარგება, მისი ნომერი სხვა მცენარისათვის არ შეიძლება იქნეს გამოყენებული. ასოები ნომრის წინ განსაზღვრავს გენბანკს ან ნაციონალურ სისტემას (მაგ. IDG განსაზღვრავს ნიმუშს, რომელიც მოდის ბარის გენბანკიდან, იტალია; CGN განსაზღვრავს ნიმუშს, რომელიც მოდის ვაგენინგენის გენბანკიდან, ნიდერლანდები; PI მოითითებს ნიმუშზე ამერიკის შეერთებული შტატების სისტემაში).
- 1.2 დონორის სახელი** (1.2)
 გენმპლაზმის მომწოდებელი ინსტიტუტის ან პასუხისმგებელი პირის სახელი.
- 1.3 დონორის ნომერი** (1.3)
 დონორის მიერ ნიმუშისათვის მინიჭებული ნომერი.
- 1.4 სხვა ნომერი(ები), რომლებიც ასოცირდება ნიმუშთან** (1.4)
 ნებისმიერი საიდენტიფიკაციო ნომერი, რომლითაც ეს ნიმუში შეიძლება იყოს ცნობილი სხვა კოლექციაში, მაგ. USDA მცენარეთა საინვენტარიზაციო ნომერი (არა საკოლექციო ნომერი, იხ. დესკრიპტორი 2.3). სხვა ნომრები შეიძლება დამატებული იქნეს როგორც 1.4.3 და ა.შ.
- 1.4.1 სხვა ნომერი 1**
  - 1.4.2 სხვა ნომერი 2**
- * 1.5 სამეცნიერო სახელი** (1.5)
- 1.5.1 გვარი** (1.5.1)
  - 1.5.2 სახეობა** (1.5.2)
  - 1.5.3 ქვესახეობა** (1.5.3)
  - 1.5.4 ბოტანიკური ვარიაცია** (1.5.4)
- 1.6 გენეალიგია** (1.6)
 მშობლები ან ნომენკლატურა და სახელექციო მასალისათვის მინიჭებული სახელი.
- 1.7 ნიმუში**
- 1.7.1 ნიმუშის სახელი.**
 ნიმუშის რეგისტრირებული ან სხვა ფორმალური სახელწოდება.
  - 1.7.2 თარგმანი/ტრანსლიტერაცია**
 უზრუნველყავით ადგილობრივი კულტივარის (ჯიშის) სახელწოდების თარგმანი ინგლისურად.
  - 1.7.3 სინონიმები**
 ჩაწერეთ ყველა თავდაპირველი, ახლანდელისაგან განსხვავებული სახელწოდება. შეგროვების ნომერი ან სადგურის მიერ მინიჭებული ახალი სახელი გამოიყენება როგორც იდენტიფიკატორი.

4 ვაზის დესკრიპტორები

1.8 შემოტანის თარიღი [წწწწთოდ] (1.7)
ნიმუშის კოლექციაში შეტანის თარიღი.

1.9 ნიმუშის რაოდენობა. (1.9)
ნიმუშის თესლების ან მცენარეების მიახლოებითი რაოდენობა გენბანკში.

1.10 მიღებული მასალის ტიპი

- 1 ზიგოტური ჩანასახი
- 2 თესლი
- 3 მცენარე (თესლნერგების ჩათვლით)
- 4 ნაყოფი / კენკრა
- 5 ყლორტი / კვირტი
- 6 მტვრის მარცვლები
- 7 *In vitro* ნამრავლი
- 99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 1.11 შენიშვნები)

1.11 შენიშვნები
დამატებითი ინფორმაცია ჩაწერეთ აქ.

2. შეგროვების დესკრიპტორები

2.1 შემკრები ინსტიტუტები (2.2)
ინსტიტუტი(ები) და ადამიანები, რომლებიც აგროვებენ/აფინანსებენ ნიმუშების შეგროვებას.

2.2 ნაკვეთის ნომერი
შემკრების მიერ ფიზიკური ნაკვეთისათვის მინიჭებული ნომერი.

2.3 შეგროვების ნომერი (2.1)
შემკრების მიერ ნიმუშისათვის მინიჭებული თავდაპირველი ნომერი, რომელიც ჩვეულებრივ შედგება კოლექციონერ(ებ)ის სახელისაგან ან ინიციალებისაგან, რასაც მოჰყვება ნომერი. ეს მონაცემი მნიშვნელოვანია სხვა კოლექციებში დუბლიკატების იდენტიფიკაციისათვის. იგი იქნება ერთადერთი და ყოველთვის თან უნდა ახლდეს ნიმუშის ასლებს, სადაც არ უნდა გაიგზავნონ ისინი.

2.4 საწყისი ნიმუშის შეგროვების თარიღი [წწწწთოდ] (2.3)

2.5 შეგროვების ქვეყანა (2.4)
იმ ქვეყნის სახელი, სადაც ნიმუში იქნა აღებული. გამოიყენეთ სამი ასოს აბრევიატურა ქვეყნების სახელწოდების საერთაშორისო სტანდარტის კოდებიდან (*ISO*). No.3166, მე-4 გამოცემა. ასლები შეიძლება მიიღოს DIN-დან: Deutsche Institut für Normung e.V., D-10772 Berlin, Germany; Tel. 30-2601-2860; Fax 30-2601-1231, Tlx. 184 273-din-d.

2.6 პროვინცია / შტატი (2.5)

ქვეყნის პირველადი ადმინისტრაციული დანაყოფის სახელწოდება, სადაც ნიმუში იქნა შეგროვებული.

2.7 რაიონი / სოფელი

ქვეყნის მეორადი ადმინისტრაციული დანაყოფი (პროვინციის/შტატის შიგნით) სადაც ნიმუში იქნა შეგროვებული.

2.8 შეგოვების ნაკვეთის ადგილმდებარეობა

მანძილი კილომეტრებში და მიმართულება უახლოეს ქალაქამდე, სოფლამდე ან რუკა შესაბამისი წერტილების აღნიშვნებით. (მაგ: CURITIBA7S ნიშნავს 7 კილომეტრი კურიტიბას სამხრეთით)

2.9 შეგოვების ნაკვეთის განედი

გრადუსები და მინუტები N (ჩრდილოეთი) ან S (სამხრეთი) მიმართულებით მაგ. 1030S. გამოტოვებული მონაცემის (მაგ: მინუტების) ნაცვლად ჩაიწერება დეფისი (მაგ: 10-S)

2.10 შეგროვების ნაკვეთის გრძედი

გრადუსები და მინუტები E (აღმოსავლეთი) ან W (დასავლეთი) მიმართულებით. (მაგ. 07625W). გამოტოვებული მონაცემის (მაგ: მინუტების) ნაცვლად ჩაიწერება დეფისი (მაგ: 076-W)

* 2.11 შეგროვების ნაკვეთის სიმაღლე ზღვის დონიდან [მ.ზღ.დ] (2.9)

2.12 ნიმუშის წარმომავლობა. (2.10)

- 0 უცნობი
- 1 ველური წარმოშობის
  - 1.1 ტყე / ტყის მასივი
  - 1.2 ბუჩქნარი
  - 1.3 ველი
  - 1.4 უდაბნო / ტუნდრა
- 2 ფერმა / მეურნეობა
  - 2.1 მინდორი
  - 2.2 ბაღი
  - 2.3 ბოსტანი
  - 2.4 დაუმუშავებელი
  - 2.5 საძოვარი
  - 2.6 ნასვენი
- 3 ბაზარი
  - 3.1 ქალაქი
  - 3.2 სოფელი
  - 3.3 ურბანიზებული ტერიტორია (ქალაქის გარშემო)
  - 3.4 სხვა გაცვლითი სისტემა
- 4 ინსტიტუტი / კვლევითი ორგანიზაცია
- 99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 2.26 შემკრების შენიშვნები)

2.13 ნიმუშის სტატუსი (2.11)

- 0 უცნობი
- 1 ველური
- 2 სარეველა
- 3 ტრადიციური კულტივარი (ჯიში) / ლანდრასი
- 4 სელექციური ხაზი
- 5 დაწინაურებული კულტივარი (ჯიში)
- 99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 2.26 შემკრების შენიშვნები)

2.14 ადგილობრივი სახელწოდება (2.12)

ფერმერის მიერ კულტურისათვის და კულტივარისათვის/ლანდრასისათვის/სარეველასათვის მინიჭებული სახელი. თუ ეთნიკური ჯგუფი არ არის წარმოდგენილი, მიუთითეთ სახელმწიფო ენა ან დიალექტი.

2.15 ეთნიკური ჯგუფი

ეთნიკური წარმომავლობა ფერმერისა, რომელმაც გაიღო ნიმუში კოლექციისათვის ან აღამიანებისა, რომლებიც ცხოვრობენ იმ ტერიტორიაზე, სადაც მოხდა ნიმუშის შეგროვება.

2.16 შეგროვებული მცენარეების რაოდენობა (2.11)

2.17 მცენარეთა პოპულაციის სიმჭიდროვე

მცენარეთა რაოდენობის ვიზუალური შეფასება ჰექტარზე.

2.18 სასოფლო-სამეურნეო კულტურის სისტემა

- 1 მონოკულტურა
- 2 შუალედური (შემამჭიდროვებელი) კულტურა (კულტურა განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 2.26 შემკრების შენიშვნები)

2.19 კულტურული პრაქტიკა

- 2.19.1 სხელის თარიღი** [წწწწთოდდ]
- 2.19.2 მცნობის თარიღი** [წწწწთოდდ]
- 2.19.3 დარგვის თარიღი** [წწწწთოდდ]
- 2.19.4 მოსავლის აღების თარიღი** [წწწწთოდდ]
- 2.19.5 მორწყვა**
განსაზღვრეთ რაოდენობა, სიხშირე და შესრულების მეთოდი.

2.20 ასოცირებული ფლორა

სხვა დომინანტური კულტურები/მცენარეთა სახეობები, ნაპოვნი შეგროვების ნაკვეთზე ან მის გარშემო.

2.21 ნიმუშის გამოყენება

- 1 ნედლი სახით მოხმარება
- 2 სამრეწველო
- 3 სამედიცინო (ვიტამინები)
- 99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 2.26 შემკრების შენიშვნები)

2.22 შეგოვების ნაკვეთის გარემო პირობები

გამოიყენეთ დესკრიპტორები 5.1.1 -დან 5.1.21-ის ჩათვლით, სექცია 5-ში.

2.23 ფოტოგრაფია

იყო თუ არა გადაღებული ფოტოსურათი, შეგროვებული მცენარის ან მისი ბუნებრივი საარსებო გარემოსათვის? თუ იყო, უზრუნველყავით საიდენტიფიკაციო ნომრით(ებით) დესკრიპტორში **2.26 შემკრების შენიშვნები**.

0 არა

1 კი

2.24 ჰერბარიუმი

იყო თუ არა ნიმუშები აღებული ჰერბარიუმისთვის? თუ იყო, მაშინ აღნიშნეთ საიდენტიფიკაციო ნომრით დესკრიპტორში **2.26 შემკრების შენიშვნები** და მიუთითეთ ჰერბარიუმის რომელ ადგილას იქნა შენახული ვახის ნიმუში.

0 არა

1 კი

2.25 უმთავრესი სტრესები

ინფორმაცია ერთობლივად მოქმედ ბიოტურ და აბიოტურ სტრესებზე და საკოლექციო მცენარის რეაქციაზე. სტრესი განსაზღვრეთ დესკრიპტორში **2.26 შემკრების შენიშვნები**.

2.26 შემკრების შენიშვნები

შემკრების მიერ გაკეთებული დამატებითი ჩანაწერები ან ნებისმიერი სხვა სპეციფიური ინფორმაცია ზემოთ მოყვანილი დესკრიპტორების მდგომარეობის შესახებ.

გენბანკის მენეჯმენტი

3. მცენარეთა მენეჯმენტის დესკრიპტორები

3.1 ნიმუშის ნომერი (პასპორტი 1.1)

3.2 კონსერვაცია (შენახვა) მინდორში

3.2.1 ნაკვეთის ადგილმდებარეობა

3.2.2 დარგვის თარიღი [წწწწთთდდ]

3.2.3 ნაკვეთის დუბლიკატები

თვითეული დუბლიკატისათვის განსაზღვრეთ ნაკვეთის ადგილმდებარეობა, დარგვის თარიღი და ფესვთა სისტემა.

3.2.3.1 ნაკვეთის ადგილმდებარეობა

3.2.3.2 დარგვის თარიღი [წწწწთთდდ]

3.3 *In vitro* კონსერვაცია

3.3.1 ექსპლანტანტის ტიპი

1 აპიკალური ან ილლიის კვირტი

2 კვანძის ჭრილი

3 ზიგოტური ემბრიონი

4 თესლი

5 ფოთოლი

99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 3.5 შენიშვნები)

3.3.2 ინტროდუციების თარიღი [წწწწთთდდ]

3.3.3 სუბკულტურული მასალის ტიპი

1 აპიკალური და ილლიის ყლორტი

2 კალუსი

3 უჯრედის სუსპენზია

99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 3.5 შენიშვნები)

3.3.4 რეგენერაციის პროცესი

1 ორგანოგენეზი

2 სომატური ემბრიოგენეზი

99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 3.5 შენიშვნები)

3.3.5 მცენარეთა რიცხვი დაფუძნებისას

(გამეორებათა რიცხვი)

3.3.6 ბოლო სუბკულტურის თარიღი [წწწწთთდდ]

3.3.7 ბოლო სუბკულტურის დროს გამოყენებული სუბსტრატი

3.3.8 მცენარეთა რიცხვი ბოლო სუბკულტურის დროს

3.3.9 ადგილმდებარეობა ბოლო სუბკულტურის შემდეგ

3.4 კრიოპრეზერვაცია [შენახვა აზოტში დაბალ ტემპერატურაზე]

3.4.1. მასალის ტიპი კრიოპრეზერვაციისათვის

- 1 თესლი
- 2 ზიგოტური ემბრიონი
- 3 აპიკალური ან ილლიის კვირტი
- 4 სომატური ემბრიონი
- 5 კალუსი
- 6 უჯრედების სუსპენზია
- 99 სხვა (გავსაზღვრეთ დესკრიპტორში 3.5 შენიშვნები)

3.4.2 თხევად აზოტში შეტანის თარიღი [VVVVთოდდ]

3.4.3 თხევად აზოტში შეტანილი ნიმუშების რაოდენობა

3.4.4 შენახვის პერიოდის დასასრული [VVVVთოდდ]

3.4.5 თხევადი აზოტიდან ამოღებული ნიმუშების რაოდენობა

3.4.6 აღსადგენი სუბკულტურული მასალის ტიპი

(თხევადი აზოტის შემდეგ)

- 1 თესლი
- 2 ზიგოტური ემბრიონი
- 3 აპიკალური ან ილლიის კვირტი
- 4 სომატური ემბრიონი
- 5 კალუსი
- 6 უჯრედების სუსპენზია
- 99 სხვა (გავსაზღვრეთ დესკრიპტორში 3.5 შენიშვნები)

3.4.7 რეგენერაციის პროცესი

- 1 ორგანოგენეზი
- 2 სომატური ემბრიოგენეზი
- 99 სხვა (გავსაზღვრეთ დესკრიპტორში 3.5 შენიშვნები)

3.4.8 აღდგენილი ნიმუშების რაოდენობა

3.4.9 აღვილმდებარეობა ბოლო სუბკულტურის შემდეგ

3.5 შენიშვნები

დამატებითი ინფორმაცია ჩაწერეთ აქ.

გარემო პირობები და ნაკვეთი

4. ნაკვეთის აღწერის და/ან შეფასების დესკრიპტორები

4.1 აღწერის და/ან შეფასების ქვეყანა (3.1, 5.1)
(ნახეთ ინსტრუქცია დესკრიპტორში 2.5 შეგროვების ქვეყანა)

4.2 ნაკვეთი (კვლევითი ინსტიტუტი) (3.2, 5.2)

4.2.1 განედი

გრადუსები და მინუტები N (ჩრდილოეთი) ან S (სამხრეთი) მიმართულების. მაგ. 1030S
გამოტოვებული მონაცემის (მაგ: მინუტების) ნაცვლად ჩაიწერება დეფისი (მაგ: 10-S)

4.2.2 გრძედი

გრადუსები და მინუტები E (აღმოსავლეთი) ან W (დასავლეთი) მიმართულების. (მაგ. 07625 W). გამოტოვებული მონაცემის (მაგ: მინუტების) ნაცვლად ჩაიწერება დეფისი (მაგ: 076-W)

4.2.3 სიმაღლე ზღვის დონიდან [მ. ზღ. დ]

4.2.4 მეურნეობის ან ინსტიტუტის სახელწოდება

4.3 შემფასებლის სახელი და მისამართი (3.3, 5.3)

4.4 დათესვის თარიღი [წწწწთთდდ]

4.5 დარგვის თარიღი [წწწწთთდდ]

4.6 თესვის მოდედი

- 1 სათბური
- 2 ღია გრუნტი
- 3 გამთბარი გრუნტი
- 4 მინდორი
- 99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 4.17 შენიშვნები)

4.7 გადარგვის თარიღი [წწწწთთდდ]

4.8 მოსავლის აღების თარიღი [წწწწთთდდ]

4.9

4.9 გარემო პირობების შეფასება

გარემო პირობები, სადაც ხდება აღწერა / შეფასება

- 1 მინდორი
- 2 სკრინჰაუზი
- 3 სათბური
- 4 ლაბორატორია
- 99 სხვა (განსაზღვრეთ დესკრიპტორში 4.17 შენიშვნები)

4.10 თესლის გაღივება [%]

გაღივებული თესლის პროცენტი.

4.10.1 გაღივებისათვის საჭირო დღეები [დღ]

განსაზღვრეთ დღეების რიცხვი დათესვიდან აღმოცენებამდე.

4.11 გახარება მინდორში [%]

გახარებული მცენარეების პროცენტი.

4.11.1 გახარებისათვის საჭირო დღეების რაოდენობა [დღ]

განსაზღვრეთ დღეების რიცხვი დათესვა / დარგვიდან გახარებამდე.

4.12 თესვის / გადარგვის ნაკვეთი მინდორში

აჩვენეთ ბლოკის, ზოლის და/ან რიგის / მონაკვეთის ნომრები და მცენარეები თითოეულ მონაკვეთზე.

4.13 კვების არე

4.13.1 მანძილი მცენარეებს შორის რიგში [მ]

4.13.2 მანძილი რიგებს შორის [მ]

4.14 ნაკვეთის გარემო პირობების მახასიათებლები

გამოიყენეთ სექცია 5 -ის დესკრიპტორები 5.11 - 5.12.1

4.15 სასუქები

განსაზღვრეთ თითოეული სასუქის ტიპი, დოზა, სიხშირე და გამოყენების მეთოდი.

4.16 მცენარეთა დაცვა

განსაზღვრეთ გამოყენებული პესტიციდები, მათი დოზები, სიხშირე და გამოყენების მეთოდი.

4.17 შენიშვნები

ნაკვეთისათვის დამახასიათებელი სხვა ინფორმაცია.

5. შეგროვების და/ან ნაკვეთის გარემო პირობების აღწერის / შეფასების დესკრიპტორები

5.1 ნაკვეთის გარემო პირობები

* 5.1.1 ტოპოგრაფია

ზოგად შკალაზე ხმელეთის ზედაპირის პროფილის სიმაღლეში მატება. ლიტერატურული წყარო FAO (1990)

1	სწორი	0-0.5%
2	თითქმის სწორი	0.6-2.9%
3	ოდნავ ტალღოვანი	3-5.9%
4	ტალღოვანი	6-10.9%
5	გრეხილი	11-15.9%
6	გორაკოვანი	16-30%
7	მკვეთრად დამრეცი	>30%, ზომიერი ამადლების ფარგლებში
8	მთიანი	>30%, ძლიერი ამადლების ფარგლებში (>300მ)
99	სხვა	(განსაზღვრეთ სექციის შესაბამის ნაწილში “შენიშვნები“)

* 5.1.2 ლანდშაფტის ტიპი (ზოგადი ფიზიკურ-გეოგრაფიული მახასიათებლები)

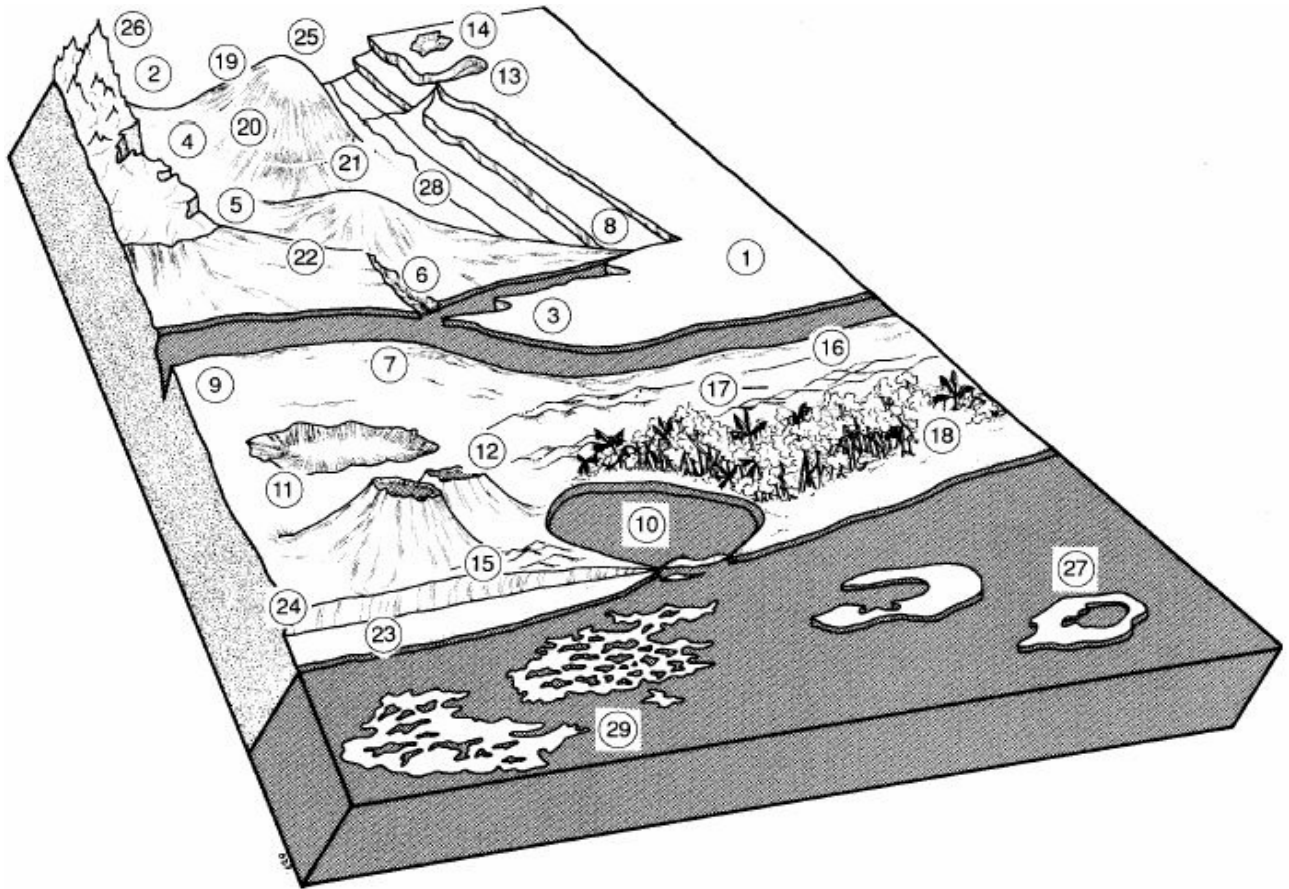
ლანდშაფტი შეეხება ხმელეთის ზედაპირის ფორმას, იმ არეში სადაც მოთავსებულია ნაკვეთი (ადაპტირებული FAO, 1990)

1	ვაკე	5	მაღლობი
2	აუზი	6	გორაკი
3	ხეობა	7	მთა
4	პლატო		

5.1.3 ხმელეთის ელემენტები და მდებარეობა

უშუალოდ ნაკვეთის გარშემო ადგილის გეომორფოლოგიური აღწერა (ადაპტირებული FAO, 1990) (იხ. სურ. 1)

1	ვაკე დონე	17	დიუნათაშორისი დაბლობი
2	ესკარპი	18	მანგროს ხეები
3	მდინარეთა შორისი	19	მაღალი ფერდობი
4	ხეობა	20	შუა კალთა
5	ხეობის ძირი	21	ქვემო კალთა
6	არხი	22	ქედი
7	დამბა	23	ნაპირი
8	ტერასა	24	სანაპირო ქედი
9	დაგუბება	25	მომრგვალებული მწვერვალი
10	ლაგუნა	26	მწვერვალი
11	ქვენიადგური პლასტი	27	მარჯნის კუნძული
12	კალდერა	28	სადრენაუო ხაზი (ფსკერი მოთავსებულია სწორ ან თითქმის სწორ ტერიტორიაზე)
13	გახსნილი დაბლობი		
14	დახურული დაბლობი		
15	დიუნა	29	მარჯნის რიფები
16	სიგრძივი დიუნა	99	სხვა (განსაზღვრეთ სექციის შესაბამის ნაწილში “შენიშვნები“)

სურ. 1. ხმელეთის რელიეფის ელემენტები და განლაგება

★

5.1.4 ფერდობი [°]

ნაკვეთის ფერდობის დახრილობის შეფასება.

5.1.5 ფერდობის მხარე

მიმართულება, რომელსაც უყურებს ფერდობი, სადაც ნიშნში იყო შეგროვებული. იმართულება აღინიშნება სიმბოლოებით N, S, E, W (მაგ: ფერდობს, რომელიც უყურებს სამხრეთ - დასავლეთს, ექნება SW - მიმართულება)

5.1.6 კულტურის სახეობა

(FAO, 1990)

- 1 ერთწლიანი მინდვრის კულტურა
- 2 მრავალწლიანი მინდვრის კულტურა

5.1.7 ნაკვეთზე და მის გარშემო გავრცელებული მცენარეულობა

(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

1	სათიბი (მდელო)	(ბალახები, სუბორდინალური სარეველები, არ არის მერქნოვანი ჯიშები)
2	მდელო	(სჭარბობს ბალახოვანი მცენარეები)
3	ტყე	(ხეების უწყვეტი საფარი, ერთმანეთში შემავალი ვარჯით, ხეებისა და ბუჩქების დიდი რაოდენობა წარმოდგენილია სხვადასხვა იარუსებად)
4	ტყიანი მასივი	(ხეების უწყვეტი საფარი, ხეები როგორც წესი ერთმანეთს არ ეხება, ქვედა იარუსი შეიძლება არ არსებობდეს)
5	ბუჩქნარი	(უწყვეტი ბუჩქნარის საფარველი, ვარჯები ერთმანეთს ეხება)
6	სავანა	(ბალახები, ადგილ-ადგილ ხეებისა და ბუჩქების საფარველით)
99	სხვა	(განსაზღვრეთ სექციის შესაბამისი ნაწილში "შენიშვნები")

5.1.8 ნიადაგის დედაქანის საწყისი მასალა

(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

ქვემოთ მოცემულია დედაქანისა და მთის ქანების ჩამონათვალი. გეოლოგიური ინფორმაციის და ადგილობრივი ლითოლოგიის ცოდნის საფუძველზე შესაძლებელია ზოგადად ან ზუსტად განისაზღვროს ნიადაგის საწყისი მასალა. საპროლიტი გამოიყენება თუ ადგილზე *in situ* გამოფიტული მასალა საფუძვლიანად დაშლილია, თიხით მდიდარია, მაგრამ ჯერ კიდევ ქანის სტრუქტურის მქონეა. ალუვიური ნასვენი და კოლუვიუმი, რომელიც გამოყოფილია ერთგვაროვანი ქანიდან, შემდგომში შეიძლება განისაზღვროს ამ ქანის ტიპით.

5.1.8.1 არაკონსოლიდირებული მასალა

1	ეოლური ნასვენი (ზუსტად არ არის განსაზღვრული)	10	ვულკანური ფერფლი
2	ეოლური ქვიშა	11	ლიოსი
3	სანაპირო ნასვენი	12	პიროსატეხი ნასვენი
4	ლაგუნის ნასვენი	13	ყინულოვანი ნასვენი
5	ზღვის ნასვენი	14	ორგანული ნასვენი
6	ტბის ნასვენი	15	კოლუვიალური ნასვენი
7	მდინარის ნასვენი	16	<i>in situ</i> გამოფიტული
8	ალუვიური ნასვენი	17	საპროლიტი
9	არაკონსოლიდირებული (ზუსტად არ არის განსაზღვრული)	99	სხვა (განსაზღვრეთ სექციის შესაბამისი ნაწილში "შენიშვნები")

5.1.8.2 ქანის ტიპი

(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

1	მუავე პიროგენული, ვულკანური წარმოშობის, მეტამორფული ქანი	15	დანალექი ქანი
2	გრანიტი	16	ქვიშნარი (სილაქვა)
3	გნეისი	17	კვარციტული სილაქვა
4	გრანიტი/გნეისი	18	თიხოვანი ფიქალი
5	კვარციტი	19	კირიანი თიხა
6	ასპიდური ფიქალი	20	ტრავერტინი
7	ანდეზიტი	21	კონგლომერატი
8	დიორიტი	22	ალევიტი
9	ძირითადი ვულკანური/მეტამორფული ქანი	23	ტუფი
10	ულტრა ძირითადი ქანი	24	პირონამტვერევი ქანი
11	გაბრო	25	ევაპორიტი
12	ბაზალტი	26	თაბაშირის ქანი
13	დოლორიტი	99	სხვა (განსაზღვრეთ სექციის შესაბამის ნაწილში “შენიშვნები“)
14	ვულკანური ქანი	0	უცნობი

5.1.9 ქვიანი / დიდქვიანი / მელჭვილი / ცემენტაცია

- 1 ნიადაგის დამუშავებაზე არ ახდენს გავლენას
- 2 ნიადაგის დამუშავებაზე ახდენს გავლენას
- 3 ნიადაგის დამუშავება რთულია
- 4 ნიადაგის დამუშავება შეუძლებელია
- 5 მნიშვნელოვნად მოკირწყლული

* 5.1.10 ნიადაგის დრენაჟი

(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

- 3 მცირედ დრენაჟირებული
- 4 ზომიერად დრენაჟირებული
- 5 კარგად დრენაჟირებული

* 5.1.11 ნიადაგის მარილიანობა

- 1 <160 ppm გასხნილი მარილები
- 2 160 - 240 ppm
- 3 241 - 480 ppm
- 4 >480 ppm

5.1.12 ნიადაგის სიღრმე გრუნტის წყლების ზღვრამდე

(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

მოცემული უნდა იქნეს სიღრმე გრუნტის წყლებამდე და მიახლოებითი წლიური მერყეობის შეფასება, თუ ასეთი არსებობს. გრუნტის წყლების ზღვარის აწევის მაქსიმუმი შეიძლება მიახლოებით განისაზღვროს ნიადაგის პროფილის ფერის ცვლილებით ზოგიერთი, მაგრამ არა ყველა ტიპის ნიადაგების შემთხვევაში.

- 1 0 - 25 სმ
- 2 25.1 - 50 სმ.
- 3 50.1 - 100 სმ
- 4 100.1 - 150 სმ.
- 5 >150 სმ

5.1.13 ნიადაგის ძირითადი ქანის ფერი

(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

ნიადაგის ძირითადი ქანის ფერი ჩაიწერება ნიმუშის გარშემო, ფესვების ზონაში, ნოტიო მდგომარეობაში (თუ შესაძლებელია, როგორც მშრალ, ისე ნოტიო მდგომარეობაში), ფერისა და მისი ინტენსიურობის აღმნიშვნელი პირობითი ნიშნებით, როგორც ეს მოცემულია მუნსელის ნიადაგის ფერის დიაგრამის მიხედვით (Munsell 1975). თუ ნიადაგის ძირითად ქანს არა აქვს დომინანტი ფერი, ჰორიზონტი აღწერეთ როგორც ჭრელი, ორი ან მეტი ფერი უნდა იქნას მოცემული ერთგვაროვან პირობებში. დილით ადრე და გვიან სადამოს ჩატარებული შეფასება არ არის ზუსტი. აჩვენეთ გაზომვის სიღრმე (სმ). თუ ფერთა დიაგრამა არ არის ხელმისაწვდომი, მაშინ შეიძლება გამოყენებული იქნას შემდეგი ჩამონათვალი.

- 1 თეთრი
- 2 წითელი
- 3 მოწითალო
- 4 მოყვითალო წითელი
- 5 ყავისფერი
- 6 მოყავისფრო
- 7 მოწითალო ყავისფერი
- 8 მოყვითალო ყავისფერი
- 9 ყვითელი
- 10 მოწითალო ყვითელი
- 11 მომწვანო, მწვანე
- 12 რუხი
- 13 მორუხო
- 14 ლურჯი
- 15 მოლურჯო-მოშავო
- 16 შავი

* 5.1.14 ნიადაგის pH

ნიადაგის pH ნიმუშის ფესვთა სისტემის გარშემო მოცემულ სიმაღლეებზე.

- 5.1.14.1 pH 10-15 სმ. -ზე
- 5.1.14.2 pH 16-30 სმ. -ზე
- 5.1.14.3 pH 31-60 სმ. -ზე
- 5.1.14.4 pH 61-90 სმ. -ზე

* 5.1.15 ნიადაგის ეროზია

- 3 დაბალი
- 5 ზომიერი
- 7 მაღალი

5.1.16 ნიადაგის ქვიანი ფრაგმენტები

(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

მსხვილი ქანები და მინერალების ფრაგმენტები (>2 მმ) განისაზღვრება მათი სიჭარბის მიხედვით.

- 1 0 - 2%
- 2 2.1 - 5%
- 3 5.1 - 15%
- 4 15.1 - 40%
- 5 40.1 - 80%
- 6 >80%

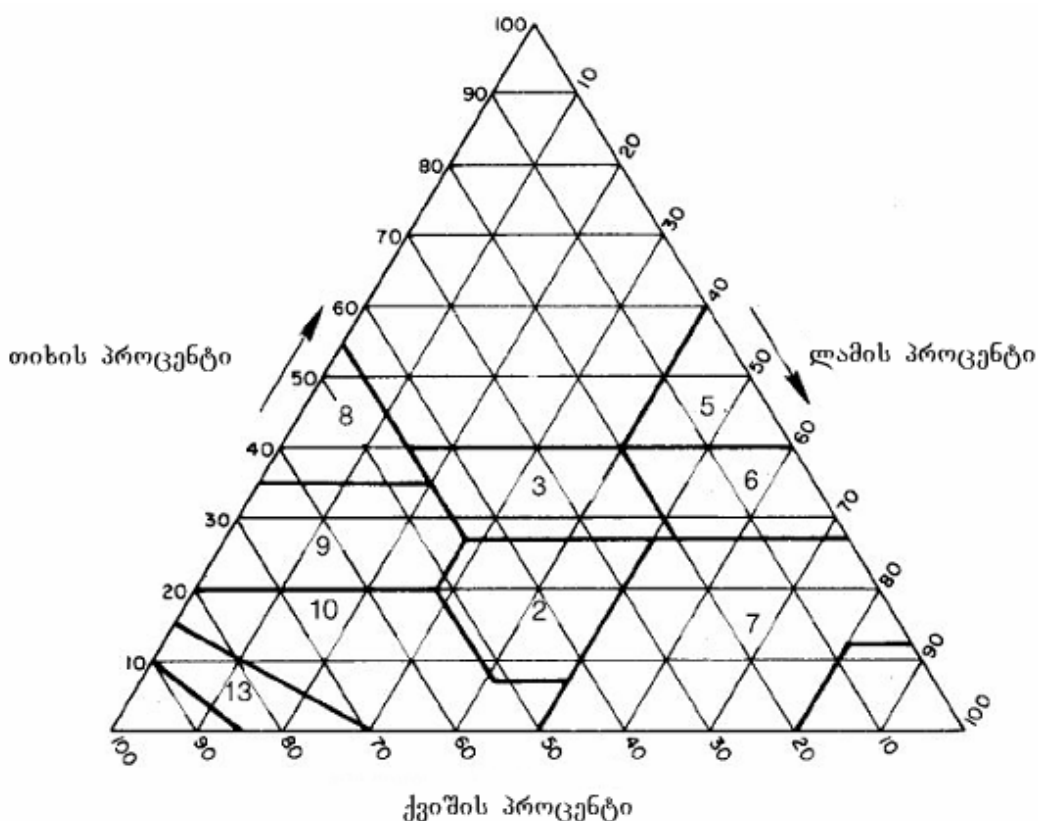
* 5.1.17 ნიადაგის სტრუქტურული ტიპები

(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

სტრუქტურული ტიპების განსაზღვრის გასამარტივებლად თითოეული სუფთა ფრაქციისათვის ცალკეა მოცემული ნაწილაკების ზომების საზღვრები.

(იხ. სურ. 2)

1	თიხა	13	პოხიერ თიხოვანი ქვიშა
2	თიხნარი	14	პოხიერ თიხოვანი ძალიან წმინდა ქვიშა
3	პოხიერი თიხნარი	15	პოხიერ თიხოვანი წმინდა ქვიშა
4	ლამი	16	პოხიერ თიხოვანი უხეში ქვიშა
5	ლამიანი თიხა	17	ძალიან წმინდა ქვიშა
6	ლამიანი თიხნარი	18	წმინდა ქვიშა
7	ლამიანი პოხიერი თიხა	19	საშუალო სიწმინდის ქვიშა
8	ქვიშნარი თიხა	20	მსხვილი ქვიშა
9	ქვიშნარი პოხიერი თიხნარი	21	ქვიშა, დაუხარისხებელი
10	ქვიშნარი თიხნარი	22	ქვიშა, განუსაზღვრელი
11	წმინდა ქვიშნარი, თიხნარი		
12	უხეში ქვიშნარი თიხნარი		

სურ. 2. ნიადაგის სტრუქტურული ტიპები

5.1.17.1 ნიადაგის ნაწილაკების კლასები ზომების მიხედვით
(ადაპტირებული FAO 1990 -დან)

1	თიხა	< 2 μm
2	წმინდა ლამი	2 - 20 μm
3	მსხვილი ლამი	21 - 63 μm
4	ძალიან წმინდა ქვიშა	64 - 125 μm
5	წმინდა ქვიშა	126 - 200 μm
6	საშუალო სიწმინდის ქვიშა	201-630 μm
7	მსხვილი ქვიშა	631 - 1250 μm
8	ძალიან მსხვილი ქვიშა	1251 - 2000 μm

* 5.1.18 ნიადაგის ტაქსონომიური კლასიფიკაცია

მოცემული უნდა იქნეს რაც შეიძლება დაწვრილებითი კლასიფიკაცია, რაც აღებული შეიძლება იყოს ნიადაგის ტოპოგრაფიული მართვის რუქიდან. განსაზღვრეთ ტიპი (მაგ. ალფიზოლები, სპოდოზოლები, ვერტიზოლები და ასე შემდეგ).

* 5.1.19 წყლის ხელმისაწვდომობა

- 1 წვიმები
- 2 ირიგაცია
- 3 დაგუბება
- 4 მდინარის ნაპირები
- 5 ზღვის სანაპირო
- 99 სხვა (განსაზღვრეთ სექციის შესაბამის ნაწილში “შენიშვნები“)

5.1.20 ნიადაგის ნაყოფიერება

ნიადაგის ნაყოფიერების ზოგადი შეფასება არსებული მცენარეული საფარის საფუძველზე.

- 3 დაბალი
- 6 ზომიერი
- 7 მაღალი

* 5.1.21 ნაკვეთის კლიმატი.

უნდა შეფასდეს მოცემულ ნაკვეთთან რაც შეიძლება ახლოს.

5.1.21.1 ტემპერატურა [°C]

აჩვენეთ თვიური (საშუალო, მაქსიმალური, მინიმალური) ან სეზონური (საშუალო, მაქსიმალური, მინიმალური) ტემპერატურები

* 5.1.21.2 ნალექები [მმ]

წლიური საშუალო (მიუთითეთ წლების რაოდენობა)

5.1.21.3 ქარები [კმ/წმ]

წლიური საშუალო (მიუთითეთ წლების რაოდენობა)

5.1.21.3.1 ტაიფუნების და ქარიშხლების სიხშირე

- 3 დაბალი
- 5 საშუალო
- 7 მაღალი

5.1.21.3.2 ბოლოს მომხდარი ტაიფუნები და ქარიშხლები [წწწწთოდდ]

5.1.21.3.3

5.1.21.3.4 ქარის მაქსიმალური წლიური სიჩქარე [კმ/წმ]

5.1.21.4 ყინვები

5.1.21.4.1 ბოლო წაყინვის თარიღი [წწწწთოდდ]

5.1.21.4.2 მინიმალური ტემპერატურა [°C]

განსაზღვრეთ გადარჩენის სეზონური საშუალო და მინიმალური ტემპერატურა

5.1.21.4.3 0°-ზე დაბალი ტემპერატურის ხანგრძლიობა [დღ]

5.1.21.5 საშუალო ტენიანობა

5.1.21.5.1 ფარდობითი ტენიანობის დღიური საზღვრები [%]

5.1.21.5.2 ფარდობითი ტენიანობის სეზონური საზღვრები [%]

5.1.21.6 განათება

3 ჩრდილიანი

7 მზიანი

5.1.21.7 დღის ხანგრძლიობა [სთ]

აჩვენეთ თვიური (საშუალო, მინიმალური, მაქსიმალური) ან სეზონური (საშუალო, მინიმალური, მაქსიმალური).

აღწერა

6. მცენარის დესკრიპტორები

OIV [O-] –ისა და UPOV [U-] -ის კოდური ნომრები მოთავსებულია დესკრიპტორის დასახელების გვერდით ფიგურულ ფრჩხილებში [ ]. ეს კოდები მოცემულია შემდეგი გამოცემების მიხედვით *Proposition définitive de modification de la fiche O.I.V.* (Paris, le 14 avril 1997) and *UPOV Revised Test Guidelines for Grapevine TG/50/6* (proj.)

თვითოეული დესკრიპტორისათვის, განვითარების ოპტიმალური დონე მოცემულია BBCH გაფართოებული შკალის მიხედვით. IPGRI-ის დესკრიპტორის ნომრის ქვემოთ, ფრჩხილებში, მუქი ასოებით. OIV [O:] და UPOV [U:] დესკრიპტორის ნომრები, რომლებიც განსხვავდება IPGRI-ისაგან, მოცემულია დესკრიპტორის მარჯვნივ ფრჩხილებში.

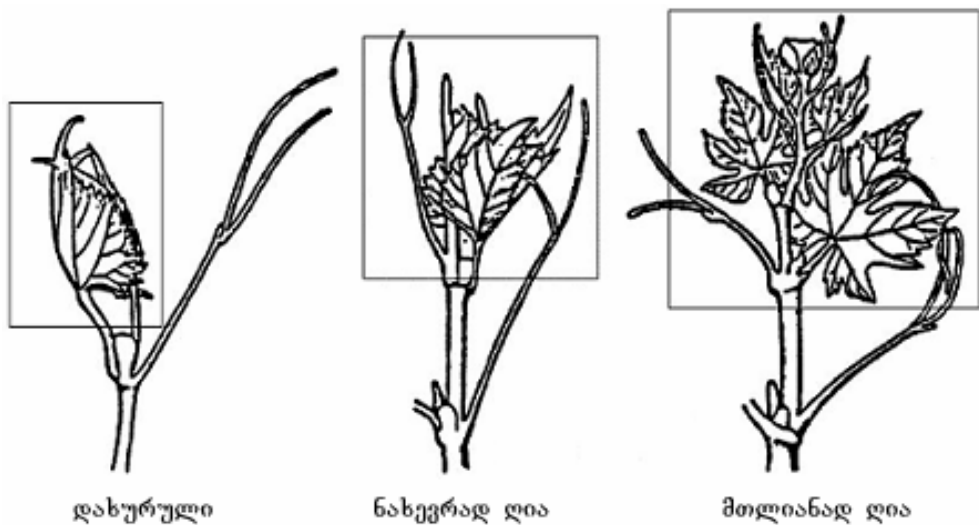
ყველა დაკვირვება უნდა ჩატარდეს 10 მცენარეზე ან მცენარის ნაწილებზე. ყლორტზე დაკვირვება ტარდება მის შუა მესამედზე. ზრდასრული ფოთლის აღწერისათვის ფოთლი აღებული უნდა იყოს ყლორტის შუა მესამედიდან, ყვავილედის/მტკვნის ზევით.

შესადარებელი ჯიშებისათვის, რომლებიც არ წარმოადგენენ საძირებს, ჯიშის სახელწოდების შემდეგ მოცემულია მარცვლის შეფერილობა. შეფერილობა განისაზღვრება ევროპეარტიანების ვაზის ჯიშების ევროპული კლასიფიკაციის სტანდარტული კოდით: B = თეთრი; G = ნაცრისფერი; N = შავი; Rg = წითელი; Rs = ვარდისფერი.

შესადარებელი ჯიშები

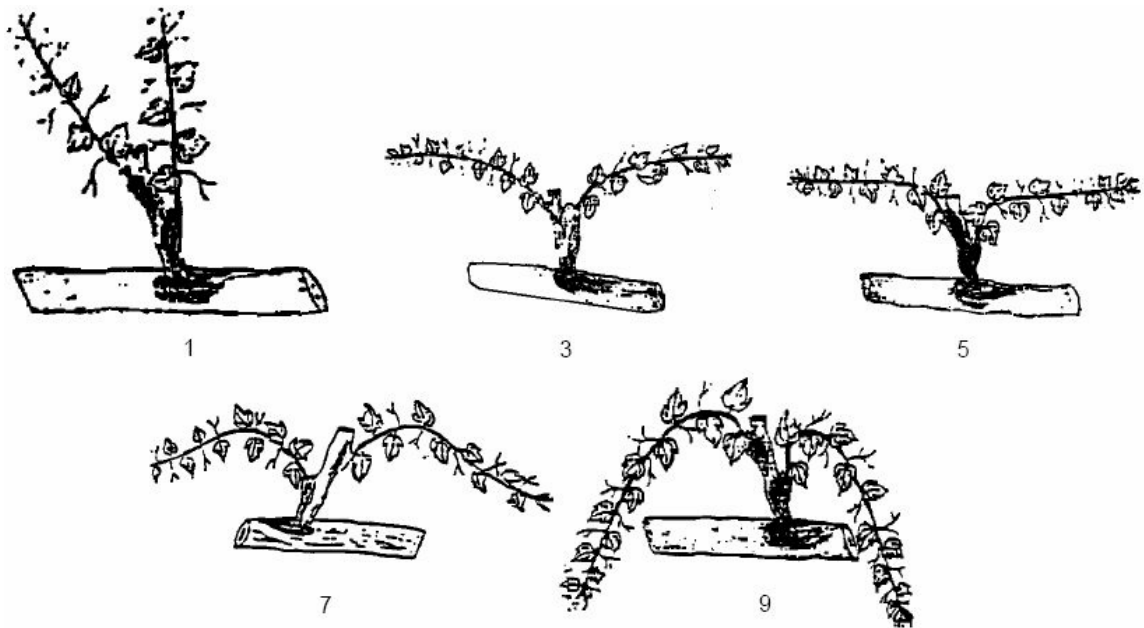
6.1 ევგეტატიური ორგანოები

*	6.1.1 [53-69]	ახალგაზრდა ყლორტი: ზრდის კონუსის ფორმა [O-001, U-3] (4.1.1)		
		იხილეთ სურ. 3		
		1	დახურული [O:3]	<i>Vitis riparia</i>
		2	მცირედ ღია	
		3	ნახევრად ღია [O:5]	Kober 5BB
		4	ფართოდ ღია	
6	მთლიანად ღია [O:7]	<i>Vitis vinifera, Vitis berlandieri</i>		

სურ. 3. ახალგაზრდა ყლორტი: ზრდის კონუსის ფორმა

- * 6.1.2** ახალგაზრდა ყლორტი: ზრდის კონუსის ანტოციანური (4.1.2)
[53-69] შეფერვა [O-003, U-4]
 0 არ არის [O:1/U:1]
 1 ძალიან სუსტი Meunier – N
 3 სუსტი Weak Riesling – B
 5 საშუალო Müller-Thurgau – B
 7 ძლიერი Bacchus, Cabernet Sauvignon – N
 9 ძალიან ძლიერი *Vitis aestivalis*
- * 6.1.3** ახალგაზრდა ყლორტი: განრთხმული შებუსვის სისშირე (4.1.3)
[53-69] ზრდის კონუსზე [O-004, U-5]
 0 არ არის [O:1/U:1] 3309 Couderc
 1 ძალიან იშვიათი Dattier de Beyrouth – B
 3 იშვიათი Chasselas blanc – B
 5 საშუალო Pinot noir – N
 7 ხშირი Gewürztraminer – Rs
 9 ძალიან ხშირი Meunier – N
- 6.1.4** ახალგაზრდა ყლორტი: სწორმდგომი შებუსვის სისშირე (6.1.2)
[53-69] ზრდის კონუსზე [O-005, U-6]
 მხოლოდ იმ ჯიშებისათვის, რომლებიც არ იძლევიან ნაყოფს
 0 არ არის [O:1/U:1] Rupestris du Lot
 1 ძალიან იშვიათი
 3 იშვიათი 3309 Couderc
 5 საშუალო 3306 Couderc
 7 ხშირი *Vitis riparia*
 9 ძალიან ხშირი *Vitis cinerea*
- 6.1.5** ყლორტი: დგომა [O-006, U-10] (6.1.3)
[60-69] ახვევამდე. იხ. სურ. 4
 1 სწორმდგომი Mourvèdre – N
 3 ნახევრად სწორმდგომი Muskat Ottonel – B, Sauvignon – B
 5 ჰორიზონტალური Pinot noir – N
 7 ნახევრად ჩამოშვებული Aramon – N
 9 ჩამოშვებული 3309 Couderc

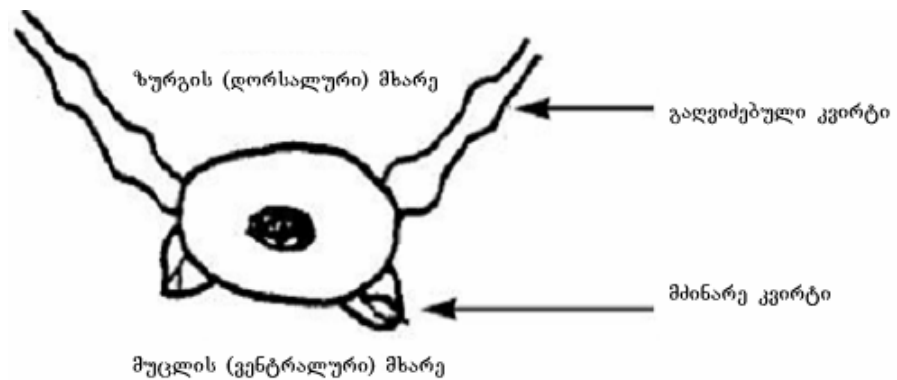

სურ. 4 ყლორტის დგომა

6.1.6 ყლორტი: მუხლთშორისების შეფერვა ზურგის მხარეზე (6.1.4)
 [60-69] [O-007, U-11]

(კარგად განთეხული) იხ. სურ.5

1	მლიანად მწვანე	Sauvignon – B
2	მწვანე და წითელი ზოლები	Carignan – N
3	მთლიანად წითელი	Riesling – B

სურ. 5. ყლორტი: ზურგის (დორსალური) / მუცლის (ვენტრალური) მხარე

- ★ 6.1.7** **ყლორტი: მუხლთშორისების შეფერვა მუცლის მხარეზე** (6.1.5)
[60-69] **[O-008, U-12]**
 (პირდაპირი განათების გარეშე) იხ. სურ. 5
 1 მლიანად მწვანე Sauvignon – B
 2 მწვანე და წითელი ზოლები Carignan – N
 3 მთლიანად წითელი Mourvèdre – N
- 6.1.8** **ყლორტი: მუხლის შეფერვა ზურგის მხარეზე** [O-009, U-13] (6.1.6)
[60-69] (კარგად განათებული)
 1 მლიანად მწვანე Sauvignon – B
 2 მწვანე და წითელი ზოლები Barbera – N
 3 მთლიანად წითელი Riesling – B
- 6.1.9** **ყლორტი: მუხლის შეფერვა მუცლის მხარეზე** [O-010, U-14] (6.1.7)
[60-69] (პირდაპირი განათების გარეშე)
 1 მლიანად მწვანე Sauvignon – B
 2 მწვანე და წითელი ზოლები Palomino – B
 3 მთლიანად წითელი Madeleine angevine – B, 420 A
- 6.1.10** **ყლორტი: სწორმდგომი შებუსვის სიხშირე მუხლებზე** (4.1.4)
[60-69] **[O-011, U-15]**
 0 არ არის [O:1/U:1] *Vitis vinifera*
 1 ძალიან იშვიათი 3309 Couderc
 3 იშვიათი 161-49 Couderc
 5 საშუალო 3306 Couderc
 7 ხშირი Riparia Scribner
 9 ძალიან ხშირი Kober 5BB, 125 AA
- 6.1.11** **ყლორტი: სწორმდგომი შებუსვა მუხლთშორისებზე** [O-012] (6.1.8)
[60-69]
 0 არ არის [O:1] *Vitis vinifera*
 1 არის [O:9] Kober 5BB, 125 AA, Fercal
- 6.1.12** **ყლორტი: განრთხმული შებუსვა მუხლებზე** [O-13] (6.1.9)
[60-69]
 0 არ არის [O:1] *Vitis rupestris*
 1 ძალიან იშვიათი Pinot noir – N
 5 საშუალო Clairette – B
 9 ძალიან ხშირი *Vitis candicans*
- 6.1.13** **ყლორტი: განრთხმული შებუსვის სიხშირე** (6.1.10)
[60-69] **მუხლთშორისებზე [O-014]**
 0 არ არის [O:1] *Vitis rupestris*
 1 ძალიან იშვიათი Pinot noir – N
 5 საშუალო Clairette – B
 9 ძალიან ხშირი *Vitis candicans*

6.1.14 ყლორტი: თავმიმდევრული პწკალების რაოდენობა (4.1.5)
 [60-73] [O-016, U-16]

1	ორამდე	<i>Vitis vinifera</i>
2	სამი ან მეტი	<i>Vitis labrusca, Vitis coignetiae</i>

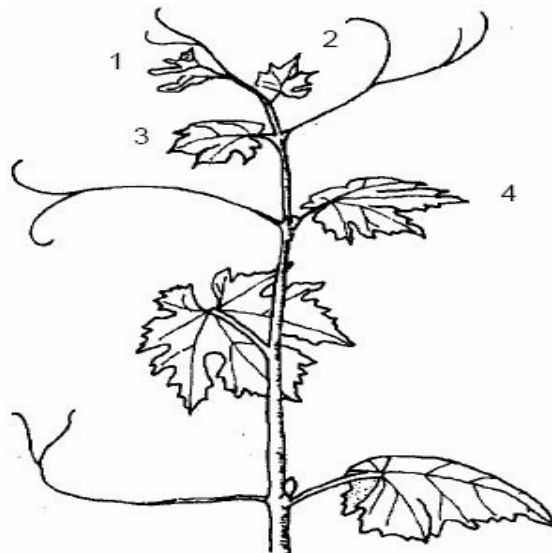
6.1.15 ყლორტი: პწკალის სიგრძე [O-017, U-17] (6.1.12)
 [60-73]

1	ძალიან მოკლე (<11 cm)	Rupestris du Lot
3	მოკლე (14-16 cm)	Aramon noir – N
5	საშუალო (19-21 cm)	Pinot noir – N
7	გრძელი (24-26 cm)	Chasselas blanc – B
9	ძალიან გრძელი (>30 cm)	Emperor

* 6.1.16 ახალგაზრდა ფოთოლი: ფოთლის ზედა მხარის შეფერილობა [O-051, U-7] (6.1.13)
 [53-69]

აღწერეთ პირველი ოთხი გაშლილი ფოთოლი. იხ. სურ. 6

1	მწვანე	Sylvaner – B
2	მწვანე ბრინჯაოსფერი ლაქებით	Aramon noir – N
3	ყვითელი	Furmint – B, Carignan – N
4	ყვითელი ბრინჯაოსფერი ლაქებით	Palomino – B
5	სპილენძისფერი ყავისფერი	101-14 Millardet de Grasset
6	სპილენძისფერი	3309 Couderc, Muscat à petits grains-B
7	მოწითალო	Chasselas blanc – B
99	სხვა (განსახლებრეთ დესკრიპტორში 6.3 "შენიშვნები")	

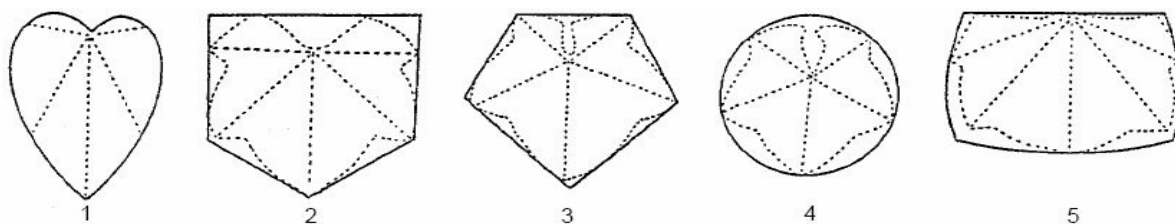

სურ. 6 ახალგაზრდა ფოთოლი: 4 დისტალური ფოთოლი

- 6.1.17** ახალგაზრდა ფოთოლი: განროთხმული შებუსვის (6.1.15)
[53-69] სიხშირე ძარღვებს შორის [O-053, U-8]
 აღწერეთ 4 გაშლილი დისტალური ფოთლის ქვედა მხარე
 0 არ არის [O:1/U:1] Rupestris du Lot
 1 ძალიან იშვიათი Chasselas – B
 3 იშვიათი Cinsaut – N
 5 საშუალო Carignan – N
 7 ხშირი Clairette – B
 9 ძალიან ხშირი *Vitis labrusca*
- 6.1.18** ახალგაზრდა ფოთოლი: სწორმდგომი შებუსვის (6.1.1 6)
[53-69] სიხშირე ძარღვებს შორის [O-054, U-9]
 აღწერეთ 4 გაშლილი დისტალური ფოთლის ქვედა მხარე
 0 არ არის [O:1/U:1] Rupestris du Lot
 1 ძალიან იშვიათი 140 Ruggeri
 3 იშვიათი Chasselas blanc – B
 5 საშუალო 3306 Couderc
 7 ხშირი Riparia Scribner
 9 ძალიან ხშირი *Vitis cinerea*
- 6.1.19** ახალგაზრდა ფოთოლი: განროთხმული შებუსვის (6.1.1 7)
[53-69] სიხშირე მთავარ ძარღვზე [O - 055]
 აღწერეთ 4 დისტალური ფოთლის ქვედა მხარე
 0 არ არის [O:1] Rupestris du Lot
 1 ძალიან იშვიათი 140 Ruggeri
 3 იშვიათი Carignan – N
 5 საშუალო Cabernet Sauvignon –N, Sauvignon –B
 7 ხშირი Meunier – N
 9 ძალიან ხშირი
- 6.1.20** ახალგაზრდა ფოთოლი: სწორმდგომი შებუსვის (6.1.18)
[53-69] სიხშირე მთავარ ძარღვზე [O-056]
 აღწერეთ 4 დისტალური ფოთლის ქვედა მხარე
 0 არ არის [O:1] Rupestris du Lot
 1 ძალიან იშვიათი 140 Ruggeri
 3 იშვიათი 3309 Couderc
 5 საშუალო Cinsaut – N, Riesling – B
 7 ხშირი Riparia Scribner
 9 ძალიან ხშირი *Vitis cinerea*
- * 6.1.21** ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ზომა [O-065, U-19] (4.1.6)
[75-81] აღწერეთ მტევნებს ზემოთ, ყლორტის შუა მესამედში არსებული
 ზრდასრული ფოთლები
 1 ძალიან პატარა *Vitis rupestris*
 3 პატარა Gamay – N, Traminer – Rs
 5 საშუალო Cabernet Sauvignon – N
 7 დიდი Carignan – N
 9 ძალიან დიდი *Vitis coignetiae*

★ **6.1.22** ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ფორმა [O-067, U-20] (6.1.20)
[75-81] იხ. სურ. 7

1	გულისებრი	<i>Vitis cordifolia</i>
2	სოლისებრი	<i>Vitis riparia</i> 'Gloire de Montpellier'
3	ხუთკუთხა	Chasselas blanc – B
4	მრგვალი	Clairette – B
5	თირკმლისებური	Rupestris du Lot
99	სხვა (განსახვდრეთ დესკრიპტორით 6.3 "შენიშვნები")	

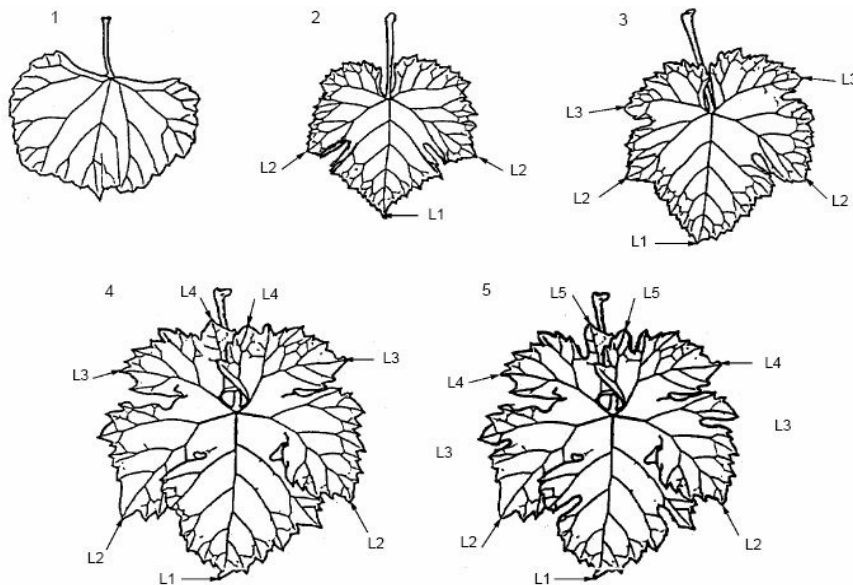

სურ. 7 ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ფორმა

★ **6.1.23** ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ნაკვეთების რაოდენობა [O-068, U-21] (4.1.7)
[75-81]

ნაკვეთი არის ფოთლის ორ ამონაკვეთს (სინუსს) შორის მდებარე ფოთლის ნაწილი. ფოთლის ამონაკვეთი წარმოიქმნება ფოთლის კბილის ზრდის შეწყვეტის შედეგად. იხ. სურ. 8

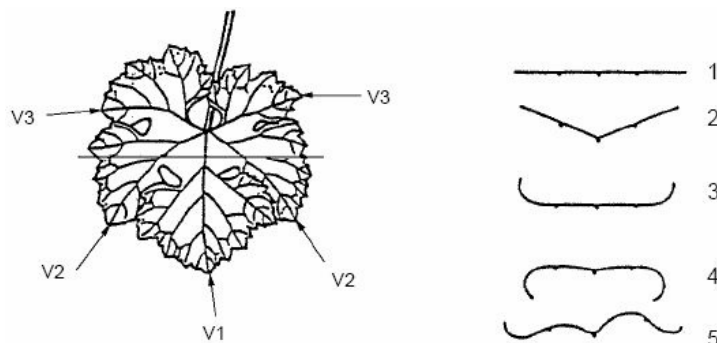
1	დაუნაკეთავი	Chardonnay – B
2	სამი	Chenin – B
3	ხუთი	Chasselas blanc – B
4	შვიდი	Cabernet Sauvignon – N
5	შვიდზე მეტი	Hebron – B

სურ. 8. ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ნაკვეთები (L)

*	6.1.24 [75-81]	ზრდასრული ფოთოლი: მთავარი ძარღვების ანტოციანური შეფერილობა ფირფიტის ზედა მხარეზე [O-070, U-32]	(6.1.22)											
	<p>აღწერეთ მტკვნეზს ზემოთ, ყლორტის შუა მესამედზე არსებული ფოთლები</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">0 არ არის [O:1/U:1]</td> <td style="width: 50%;">Grenache noir – N</td> </tr> <tr> <td>1 ძალიან სუსტი</td> <td>Semillon – B</td> </tr> <tr> <td>3 სუსტი</td> <td>Muscat d’Alexandrie – B</td> </tr> <tr> <td>5 საშუალო</td> <td>Primitivo – N</td> </tr> <tr> <td>7 ძლიერი</td> <td>Chenin – B</td> </tr> <tr> <td>9 ძალიან ძლიერი</td> <td></td> </tr> </table>			0 არ არის [O:1/U:1]	Grenache noir – N	1 ძალიან სუსტი	Semillon – B	3 სუსტი	Muscat d’Alexandrie – B	5 საშუალო	Primitivo – N	7 ძლიერი	Chenin – B	9 ძალიან ძლიერი
0 არ არის [O:1/U:1]	Grenache noir – N													
1 ძალიან სუსტი	Semillon – B													
3 სუსტი	Muscat d’Alexandrie – B													
5 საშუალო	Primitivo – N													
7 ძლიერი	Chenin – B													
9 ძალიან ძლიერი														

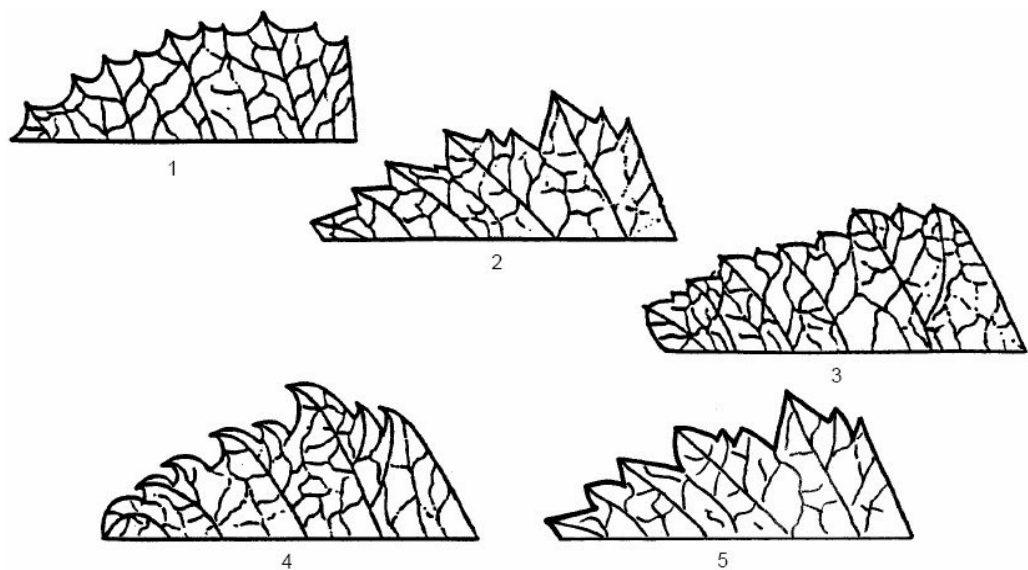
6.1.25 [75-81]	ზრდასრული ფოთოლი: პროფილი [O-074, U-22]	(6.1.26)										
<p>ფირფიტის შუა ნაწილის განივი ჭრილი. იხ. სურ.9</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">1 ბრტყელი</td> <td style="width: 50%;">Cabernet Sauvignon – N</td> </tr> <tr> <td>2 V-ფორმის</td> <td>Rupestris du Lot</td> </tr> <tr> <td>3 ზემოთ აკეცილი კიდეები</td> <td>Ugni blanc – B</td> </tr> <tr> <td>4 ქვემოთ ჩამოშვებული კიდეები</td> <td>Alicante-Bouschet – N</td> </tr> <tr> <td>5 დატალღული</td> <td>Grenache – N</td> </tr> </table>			1 ბრტყელი	Cabernet Sauvignon – N	2 V-ფორმის	Rupestris du Lot	3 ზემოთ აკეცილი კიდეები	Ugni blanc – B	4 ქვემოთ ჩამოშვებული კიდეები	Alicante-Bouschet – N	5 დატალღული	Grenache – N
1 ბრტყელი	Cabernet Sauvignon – N											
2 V-ფორმის	Rupestris du Lot											
3 ზემოთ აკეცილი კიდეები	Ugni blanc – B											
4 ქვემოთ ჩამოშვებული კიდეები	Alicante-Bouschet – N											
5 დატალღული	Grenache – N											

სურ. 9. ზრდასრული ფოთოლი: პროფილი (V₁= მთავარი ძარღვი, V₂ და V₃= ლატერალური ძარღვები)

6.1.26 [75-81]	ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ზედა მხარის ბურთულოვნება [O-075, U-23]	(6.1.27)												
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">0 არ არის [O:1/U:1]</td> <td style="width: 50%;">Rupestris du Lot</td> </tr> <tr> <td>1 ძალიან სუსტი</td> <td>Grenache – N</td> </tr> <tr> <td>3 სუსტი</td> <td>Chasselas blanc – B</td> </tr> <tr> <td>5 საშუალო</td> <td>Semillon – B</td> </tr> <tr> <td>7 ძლიერი</td> <td>Ugni blanc – B</td> </tr> <tr> <td>9 ძალიან ძლიერი</td> <td>Vitis amurensis</td> </tr> </table>			0 არ არის [O:1/U:1]	Rupestris du Lot	1 ძალიან სუსტი	Grenache – N	3 სუსტი	Chasselas blanc – B	5 საშუალო	Semillon – B	7 ძლიერი	Ugni blanc – B	9 ძალიან ძლიერი	Vitis amurensis
0 არ არის [O:1/U:1]	Rupestris du Lot													
1 ძალიან სუსტი	Grenache – N													
3 სუსტი	Chasselas blanc – B													
5 საშუალო	Semillon – B													
7 ძლიერი	Ugni blanc – B													
9 ძალიან ძლიერი	Vitis amurensis													

*	6.1.27 [75-81]	ზრდასრული ფოთოლი: კბილების ფორმა [O-076, U-26] (4.1.8) აღწერეთ გვერდით ნაკეთზე. იხ. სურ. 10	
		1 ორივე გვერდი ჩაზნექილი	<i>Vitis aestivalis</i> ‘Jaeger’
		2 ორივე გვერდი სწორი (ტოლფერდა)	Muscat à petits grains – B
		3 ორივე გვერდი ამოზნექილი (გუმბათისებური) [O:4]	Chenin blanc–B
		4 ერთი გვერდი ჩაზნექილი, მეორე ამოზნექილი [O:5]	Aspiran – N, Cinsaut – N
		5 შერეული: ორივე გვერდი სწორი და ორივე გვერდი ამოზნექილი [O:3]	Cabernet franc – N

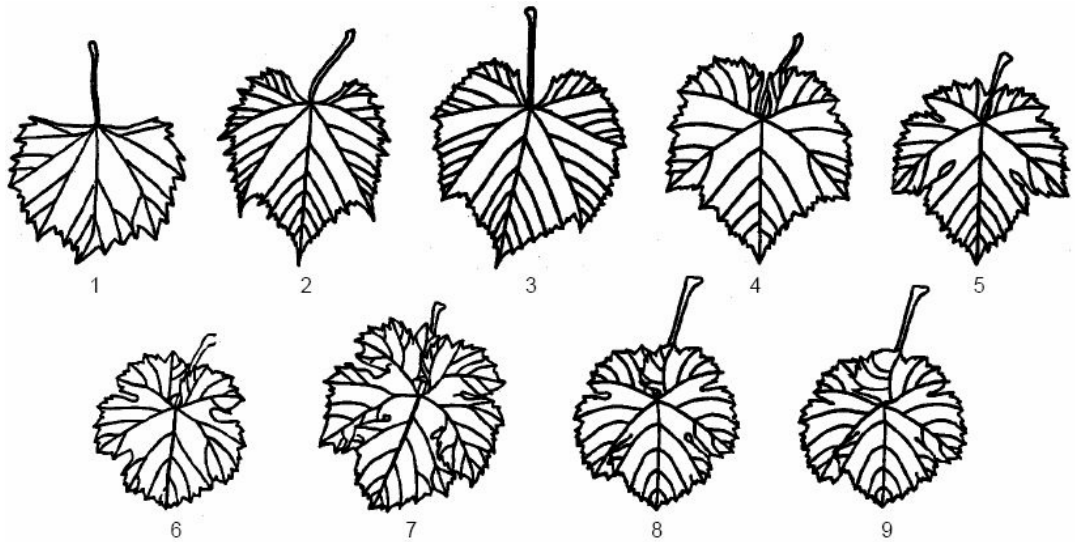
სურ. 10. ზრდასრული ფოთოლი: კბილების ფორმა

*	6.1.28 [75-81]	ზრდასრული ფოთოლი: კბილების სიგრძე [O-077, U-24] (6.1.28)	
		1 ძალიან მოკლე	Cot – N
		3 მოკლე	Pinot noir – N
		5 საშუალო	Merlot – N
		7 გრძელი	Carignan – N
		9 ძალიან გრძელი	
*	6.1.29 [75-81]	ზრდასრული ფოთოლი: კბილების სიგრძე/სიგანის შეფარდება [O-078, U-25] (6.1.29)	
		1 ძალიან მცირე	<i>Vitis aestivalis</i>
		3 მცირე	Marsanne – B
		5 საშუალო	Riesling – B
		7 დიდი	Muscat d’Alexandrie – B
		9 ძალიან დიდი	<i>Vitis riparia</i>

* 6.1.30 ზრდასრული ფოთოლი: ყუნწის ამონაკვეთის ძირითადი ფორმა [O-079, U-27] (4.1.9)

(ყუნწის ამონაკვეთის გასხნის ხარისხი). იხ. სურ. 11

1	ძალიან ფართოდ გაშლილი	Rupestris du Lot
2	ფართოდ გაშლილი	Vitis riparia 'Gloire de Montpellier'
3	ნახევრად გაშლილი [O:2]	Aramon noir – N
4	ოდნავ ღია [O:3]	Sauvignon – B
5	დახურული [O:4]	Chasselas blanc – B
6	ნაკვეთები ოდნავ გადაფარული [O:4]	Aubun – N
7	ნაკვეთები ნახევრად გადაფარული [O:5]	Riesling – B
8	ნაკვეთები ძლიერ გადაფარული [O:6]	Clairette – B
9	ნაკვეთები ძალიან ძლიერად გადაფარული	

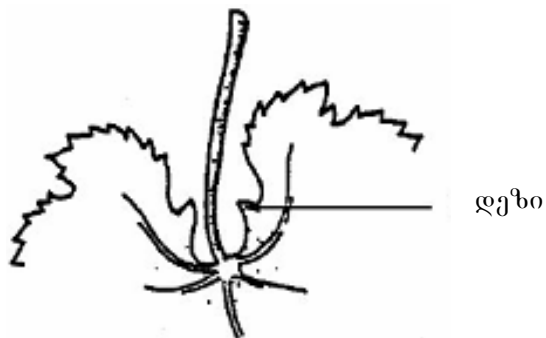

სურ. 11. ზრდასრული ფოთოლი: ყუნწის ამონაკვეთის ძირითადი ფორმა

6.1.31 ზრდასრული ფოთოლი: დეზის არსებობა ყუნწის ამონაკვეთზე [O-081.1] (6.1.31)

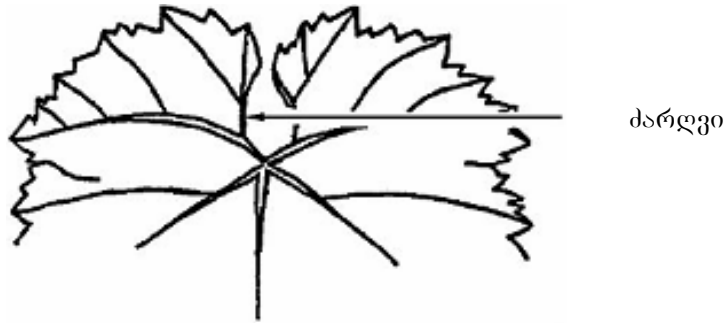
იხ. სურ. 12

0	არ არის [O:1]	Chasselas blanc – B
1	არის [O:2]	Bombino – B

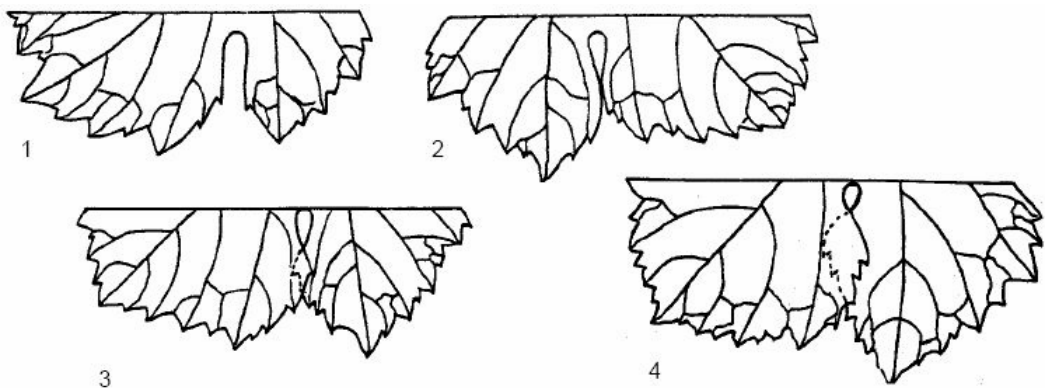
სურ. 12. ზრდასრული ფოთოლი: დეზი ყუნწის ამონაკვეთზე

- 6.1.32** ზრდასრული ფოთოლი: ყუნწის ამონაკვეთის (6.1.31)
 [75-81] ძარღვით შემოსაზღვრულობა [O-081.2, U-29]
 იხ. სურ. 13
 0 არ არის [O:1/U:1] Chasselas blanc – B
 1 არის [O:3/U:9] Chardonnay – B

სურ. 13. ზრდასრული ფოთოლი: ყუნწის ამონაკვეთის ძარღვით შემოსაზღვრულობა

- 6.1.33** ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ზედა გვერდითი (6.1.32)
 [75-81] ამონაკვეთის ფორმა [O-082, U-31]
 (ფირფიტის ზედა ამონაკვეთის გახსნილობის ხარისხი). ამონაკვეთი მიიღება ფირფიტის კიდეზე კბილის ზრდის შეჩერების შედეგად. ზედა ამონაკვეთი მდებარეობს შუა ძარღვსა და შემდეგ ლატერალურ (გვერდით) მთავარ ძარღვს შორის. იხ. სურ. 14
 1 ღია [O:2] Auxerrois – B
 2 დახურული [O:3] Chasselas blanc – B
 3 ნაკეთები მცირედ გადაფარული [O:4] Cabernet Sauvignon – N
 4 ნაკეთები ძლიერად გადაფარული Clairette – B

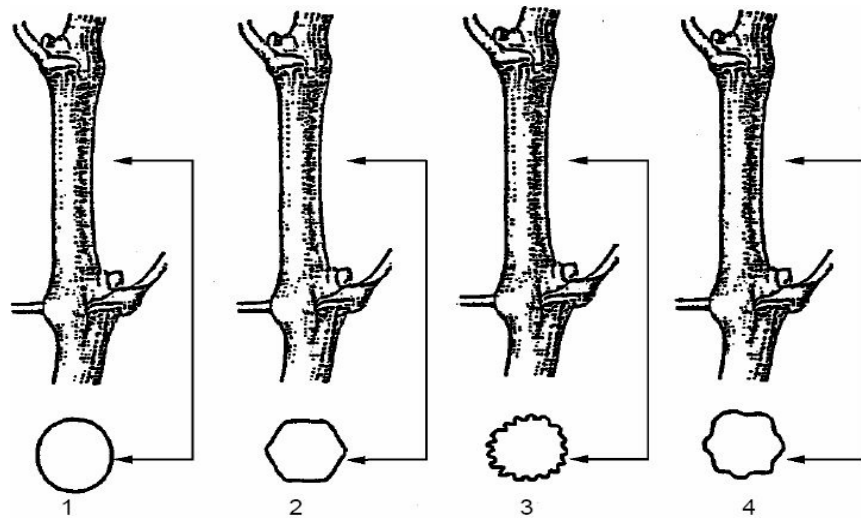

სურ. 14. ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ზედა ამონაკვეთის ფორმა

	6.1.34	ზრდასრული ფოთოლი: ფირფიტის ზედა ამონაკეთის სიდრმე	
	[75-81]	[O-605, U-30]	
		1 ძალიან მცირე	Melon – B
		3 მცირე	Gamay – N
		5 საშუალო	Merlot – N
		7 ღრმა	Chasan – B
		9 ძალიან ღრმა	Chasselas Cioutat – B
*	6.1.35	ზრდასრული ფოთოლი: განრთხმული შებუსვის	(4.1.10)
	[75-81]	სისშირე ძარღვებს შორის [O-084, U-33]	
		აღწერეთ ფოთლის ქვედა მხარე	
		0 არ არის [O:1/U:1]	Rupestris du Lot
		1 იშვიათი	Grenache – N
		3 ძალიანი იშვიათი	Carignan – N, Müller-Thurgau – B
		5 საშუალო	Mourvèdre – N
		7 ხშირი	Clairette – B
		9 ძალიან ხშირი	<i>Vitis labrusca</i>
*	6.1.36	ზრდასრული ფოთოლი: სწორმდგომი შებუსვის	(4.1.11)
	[75-81]	სისშირე ძარღვებს შორის [O-085, U-34]	
		აღწერეთ ფოთლის ქვედა მხარე	
		0 არ არის [O:1/U:1]	Rupestris du Lot
		1 ძალიან იშვიათი	Grenache – N
		3 იშვიათი	Perle de Csaba – B
		5 საშუალო	306 Couderc
		7 ხშირი	Aris – B
		9 ძალიან ხშირი	<i>Vitis cinerea</i>
*	6.1.37	ზრდასრული ფოთოლი: გართხმული შებუსვის	(6.1.34)
	[75-81]	სისშირე მთავარ ძარღვებზე [O-086, U-35]	
		აღწერეთ ფოთლის ქვედა მხარე	
		0 არ არის [O:1/U:1]	Rupestris du Lot
		1 ძალიან იშვიათი	Grenache – N
		3 იშვიათი	Carignan – N
		5 საშუალო	Mourvèdre – N
		7 ხშირი	Meunier – N
		9 ძალიან ხშირი	
*	6.1.38	ზრდასრული ფოთოლი: სწორმდგომი შებუსვის	(6.1.35)
	[75-81]	სისშირე მთავარ ძარღვებზე [O-087, U-36]	
		აღწერეთ ფოთლის ქვედა მხარე	
		0 არ არის [O:1/U:1]	Rupestris du Lot
		1 ძალიან იშვიათი	Grenache – N
		3 იშვიათი	Perle de Csaba – B
		5 საშუალო	Muscat Ottonel – B
		7 ხშირი	Kober 125 AA
		9 ძალიან ხშირი	<i>Vitis cinerea</i>

- 6.1.39** ზრდასრული ფოთოლი: განრთხმული შებუსვის (6.1.36)
 [60-79] სისშირე მთავარ ძარღვებზე [O - 088]
 აღწერეთ ფოთლის ზედა მხარე
 0 არ არის [O:1] Grenache – N
 1 არის [O:9] Meunier – N
- 6.1.40** ზრდასრული ფოთოლი: ყუნწის სიგრძის შეფარდება (6.1.41)
 [75-81] შუა ძარღვის სიგრძესთან [O-093, U-37]
 1 ძალიან მოკლე *Vitis riparia* ‘Gloire de Montpellier’
 2 ოდნავ მოკლე Grenache noir – N
 3 თანაბარი Cardinal – Rg
 4 ოდნავ გრძელი
 5 ძალიან გრძელი
- 6.1.41** ერთწლიანი რქა: ზედაპირი [O-102, U-54] (6.1.43)
 [91-99] იხ. სურ. 15
 1 გლუვი *Vitis riparia* ‘Gloire de Montpellier’
 2 დაკუთხული *Vitis rubra*
 3 დანაოჭებული [O:3] Chasselas blanc – B
 4 დაღარული [O:2] *Vitis berlandieri*

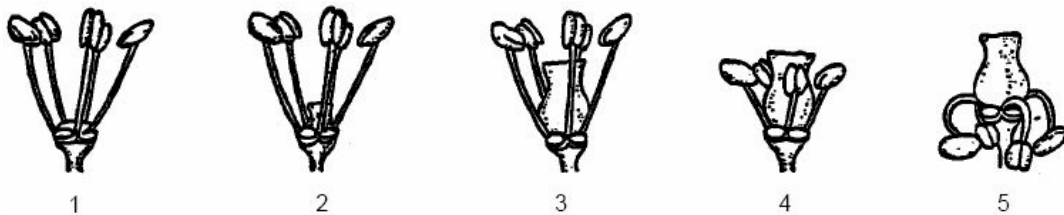
სურ. 15. ერთწლიანი რქა: ზედაპირი

- 6.1.42** ერთწლიანი რქა: ძირითადი ფერი [O-103, U-52] (6.1.44)
 [91-00]
 1 ყვითელი Grenache noir – N
 2 მოყვითალო ყავისფერი Müller-Thurgau – B
 3 მუქი ყავისფერი Chasselas blanc – B
 4 მოწითალო ყავისფერი 3309 Couderc
 5 იისფერი *Vitis aestivalis* ‘Jaeger’

6.2 ყვავილელი და ნაყოფი

* 6.2.1 ყვავილელი: ყვავილის სქესი [O-151, U-18] (4.2.1)
[61-68] იხ. სურ. 16

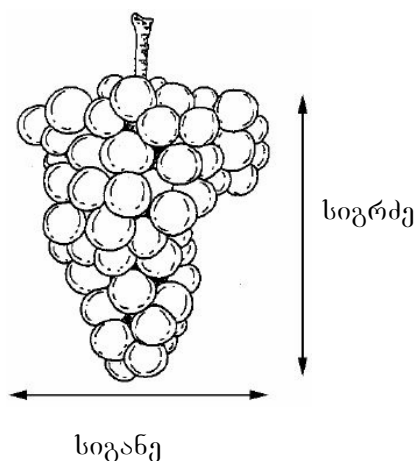
1	მხოლოდ მამრობითი	Rupestis du Lot
2	ფუნქციონალურად მამრობითი	3309 Couderc
3	ორსქესიანი	Chasselas blanc – B
4	მდედრობითი სწორმდგომი მტვრიანებით	Sori
5	მდედრობითი გადმოღუნული მტვრიანებით	Bicane – B

სურ. 16. ყვავილელი: ყვავილის სქესი

* 6.2.2 მტევანი: ზომა [U-39] (6.2.5)
[89] (ყუნწის გარეშე). იხ. სურ. 17

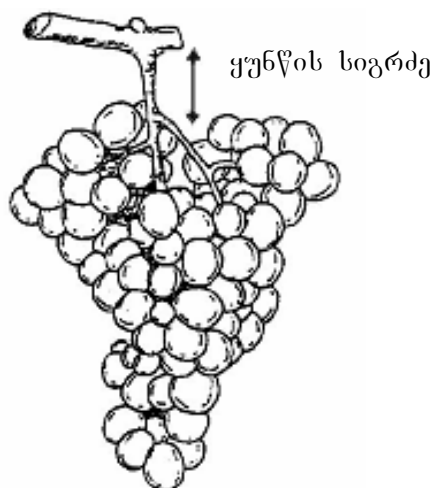
1	ძალიან პატარა	Kober 5BB
3	პატარა	Pinot noir – N
5	საშუალო	Chasselas blanc – B
7	დიდი	Müller-Thurgau
9	ძალიან დიდი	Ugni blanc – B, Nehelescol – B

სურ. 17. მტევანი: ზომა

*	6.2.3 [89]	მტევანი: სიკუმსე [O-204, U-40]	(6.2.6)
		1 ძალიან თხელი (მარცვლები ჯგუფებად არიან, ჩანს ბევრი ცარიელი კლერტი)	<i>Vitis amurensis</i>
		3 თხელი (ცალკეული მარცვლები ღია კლერტით)	Cardinal – Rg
		5 საშუალო (მარცვლები მჭიდროდაა განლაგებული კლერტი არ ჩანს)	Chasselas blanc – B
		7 კუმსი (მარცვლები ძნელად ძვრება)	Pinot noir – N
		9 ძალიან კუმსი (მარცვლები შეჭყლეტილები არიან)	Sylvaner – B

*	6.2.4 [89]	მტევანი: ყუნწის სიგრძე [O-206, U-41]	(4.2.3)
		იზომება სმ -ით საწყისიდან პირველ განტოტვამდე. იხ. სურ. 18	
		1 ძალიან მოკლე	Mourvèdre – N
		3 მოკლე	Chasselas blanc – B
		5 საშუალო	Marsanne – B
		7 გრძელი	Alphonse Lavallée – N
		9 ძალიან გრძელი	<i>Vitis cinerea</i>

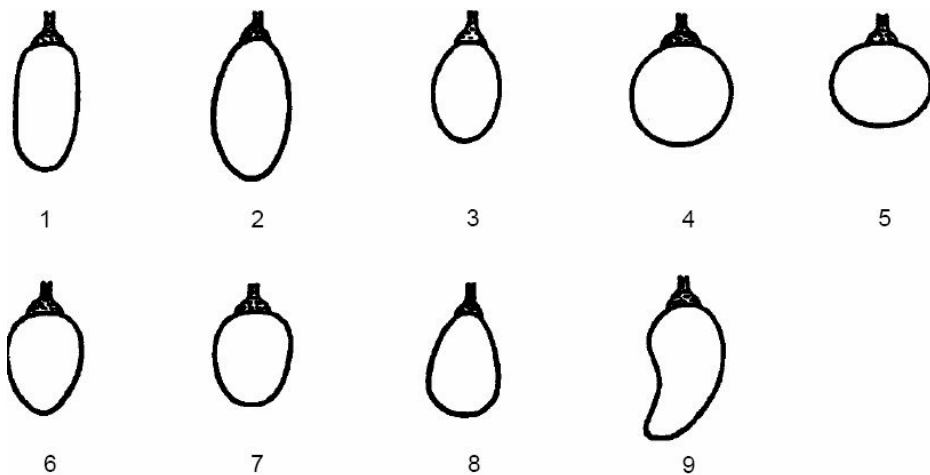

სურ. 18. მტევანი: ყუნწის სიგრძე

*	6.2.5 [89]	მარცვალი: ზომა [O-221, U-42]	(4.2.4)
		1 ძალიან პატარა	Corinthe noir – N
		3 პატარა	Riesling – B
		5 საშუალო	Portugueser – N
		7 დიდი	Muscat d’Alexandrie – B
		9 ძალიან დიდი	Alphonse Lavallée – N

* 6.2.6 მარცვალი: ფორმა [O-223, U-43] (4.2.5)
 [89] იხ. სურ. 19

1	წაგრძელებული [O:7]	Kalili – B
2	ვიწრო ელიფსური [O:3]	Olivette noir – N
3	ელიფსური [O:3]	Müller Thurgau – B
4	მრგვალი [O:2]	Chasselas blanc – B
5	განიერი [O:1]	
6	კვერცხისებური [O:4]	Bicane – B
7	კვერცხისებური სწორი წვერით [O:5]	Ahmeur bou Ahmeur – Rg
8	უკუკვერცხისებრი [O:6]	Muscat d’Alexandrie – B
9	თაღიანი	Santa Paula – B

სურ. 19. მარცვალი: ფორმა

* 6.2.7 მარცვალი: წიბის არსებობა [O-241, U-53] (4.3.1)
 [89]

1	უწიბლო	Corinthe noir – N
2	ჩანასახოვანი	Sultana – B
3	კარგად განვითარებული	Riesling – B

* 6.2.8 მარცვალი: კანის შეფერილობა [O-225, U-44] (4.2.6)

[89] დამოკლებულია განათებაზე, აღწერეთ მზის მხარეს მყოფ მარცვლებზე.

1	მომწვანო-მოყვითალო	Chasselas blanc – B
2	ვარდისფერი	Chasselas rosé – Rs
3	წითელი	Molinera gorda – Rg
4	მოწითალო რუხი	Pinot gris – G
5	მუქი მოწითალო იისფერი	Cardinal – Rg
6	მუქი ლურჯი	Pinot noir – N
99	სხვა (განსახდრეთ დესკრიპტორში 6.3 "შენიშვნები")	

*	6.2.9 [89]	მარცვალი: რბილობის ანტოციანური შეფერვა [O-231, U-47]	(4.2.7)
		1 ძალიან სუსტად შეფერილი Pinot noir – N	
		3 სუსტად შეფერილი	
		5 შეფერილი	
		7 მკვეთრად შეფერილი Alicante Bouschet – N	
		9 ძალიან მკვეთრად შეფერილი	
	6.2.10 [89]	მარცვალი: რბილობის წვნიანობა [O-232, U-49]	(6.2.15)
		1 ძალიან მცირედ წვნიანი Isabelle – N	
		2 მცირედ წვნიანი	
		3 ძალიან წვნიანი Aramon noir – N	
	6.2.11 [89]	მარცვალი: რბილობის სიმკვრივე [O-235, U-48] მარცვლის გასაჭყლეტად საჭირო ძალა	(6.2.17)
		1 რბილი [O:3] Perle de Csaba – B	
		2 საშუალო [O:5] Razaki, Sauvignon – B	
		3 მაგარი [O:7] Flame Seedless, Olivette noire – N, Müller-Thurgau – B	
*	6.2.12 [89]	მარცვალი: განსაკუთრებული არომატი [O-236, U-50]	(4.2.8)
		0 არ აქვს [O:1/U:1] Auxerrois – B	
		1 მუსკატის [O:2/U:2] Muscat d’Alexandrie – B	
		2 „მელიის“ (Foxy) [O:3/U:3] Isabelle – N	
		99 სხვა სპეციფიური არომატი [O:5/U:4]	
	6.2.13 [89]	მარცვალი: კლერტიდან მოწყვეტის ხასიათი [O-240, U-51] მარცვლის ყუნწიდან მოწყვეტისათვის საჭირო ძალა	(6.2.20)
		1 ძნელი [O:7] Carignan – N	
		2 უფრო ადვილი	
		3 ძალიან ადვილი [O:1] Isabelle – N	
	6.2.14 [89]	მარცვალი: წიპწის სიგრძე [O-242]	(6.3.2)
		3 მოკლე Mourvèdre – N, Grenache – N	
		5 საშუალო Pinot noir – N	
		7 გრძელი Cinsaut – N, Alphonse Lavallée – N	
	6.2.15	წიპწა: 100 - წიპწის წონა [O-243]	(6.3.3)
		1 ძალიან მსუბუქი (≤ 10 მგ/წიპწა)	
		3 მსუბუქი (21-29 მგ/წიპწა)	
		5 საშუალო (36-44 მგ/წიპწა)	
		7 მძიმე (51-59 მგ/წიპწა)	
		9 ძალიან მძიმე (> 65 მგ/წიპწა)	

6.2.16
[89]

წიპწა: კიდის ნაოჭები მუცლის მხარეს [O-244]

(4.3.2)

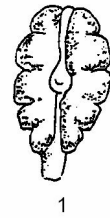
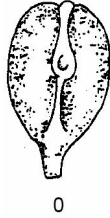
იხ. სურ. 20

0 არ არის [O:1]

Vitis vinifera

1(ან +) არის [O:2]

Vitis rotundifolia

სურ. 20. წიპწა: მუცლის მხარეს კიდის ნაოჭები

6.3 შენიშვნები

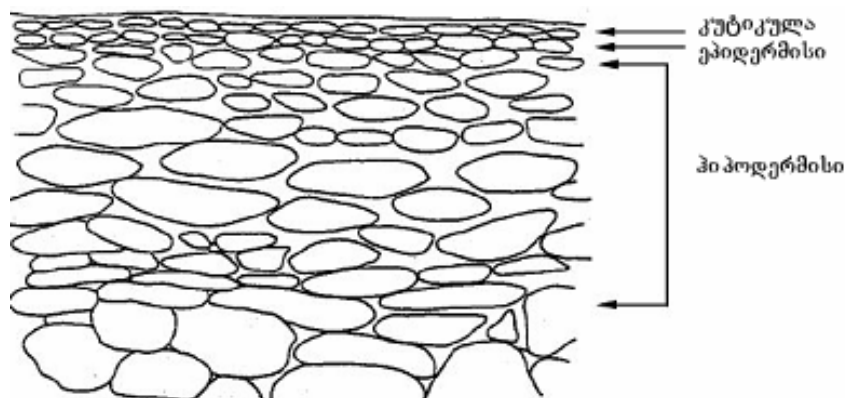
დამატებითი ინფორმაცია ჩაწერეთ აქ.

შეფასება

7. მცენარის დესკრიპტორები

		შესადარებელი ჯიშები	
*	7.1.1 [5-9]	კვირტის გაშლის დრო [O-301, U-1] მხოლოდ ნაყოფის მომცემი ჯიშებისთვის 1 ძალიან ადრეული 3 ადრეული 5 საშუალო 7 გვიანი 9 ძალიან გვიანი	(6.1.48) Perle de Csaba – B Chasselas blanc – B Grenache noir – N Cinsaut – N Mourvèdre – N
*	7.1.2 [5-9]	კვირტის გაშლის დრო [U-2] მხოლოდ ნაყოფის არმომცემი ჯიშებისთვის 1 ძალიან ადრეული 3 ადრეული 5 საშუალო 7 გვიანი 9 ძალიან გვიანი	
	7.1.3 [61-68]	ყვავილელი: ყვავილედების რაოდენობა თითოეულ რქაზე [O-153]	(6.2.2)
		1 ერთამდე 2 1.1 -დან 2-მდე 3 2.1 -დან 3-მდე 4 3 -ზე მეტი	Sultanine – B Chasselas blanc – B Riesling – B Aris – B
*	7.1.4 [81]	მარცვლის შეთვალეების დრო [O-303, U-38] მარცვლის შეთვალეება შეესაბამება იმ მდგომარეობას, როდესაც მასში მშრალი მასა შეადგენს 3-4%, მჟავიანობა იწვევს მაქსიმუმიდან კლებას. მარცვლების დაახლოებით 50% ხდება რბილი და იცვლის ფერს.	(6.2.21)
		1 ძალიან ადრე 3 ადრე 5 საშუალო 7 გვიანი 9 ძალიან გვიანი	Perle de Csaba – B Chasselas blanc – B Riesling – B Carignan noir – N Olivette noire – N
	7.1.5 [89]	მტევნის სიგრძე [O-202] (ყუნწის გარეშე) 1 ძალიან მოკლე 3 მოკლე 5 საშუალო 7 გრძელი 9 ძალიან გრძელი	(6.2.5) Pinot noir – N Cabernet Sauvignon – N Müller-Thurgau – B Ugni blanc – B Nehelescol – B

7.1.6 [89]	მარცვლი: კანის სისქე [O-228, U-45]	(6.2.14)
	ეპიდერმისის და ჰიპოდერმისის სისქე ერთად. იხ. სურ. 21	
	3 თხელი (დაახლოებით 100 μm)	Chasselas blanc – B
	5 საშუალო (დაახლოებით 175 μm)	Carignan – N
	7 სქელი (დაახლოებით 250 μm)	Servant – B

სურ. 21. მარცვლი: კანის სისქე

7.1.7 [89]	მარცვალი: მარცვალსაჯდომის სიგრძე [O-238]	(6.2.19)
	3 მოკლე	Grenache noir – N
	5 საშუალო	Cinsaut – N
	7 გრძელი	Dattier de Beyrouth

7.1.8 [89]	მარცვალი: ბუტკოს ნაშთის შემჩნევადობა [O-229, U-46]	(6.3.1)
	1 შეუმჩნეველი	Chasselas blanc – B
	2 მცირედ შესამჩნევი	
	3 ძალიან შესამჩნევი	Ugni blanc – B

7.1.9 [89]	მარცვლი: წვენი გამოსავალი [O-233]	(6.2.16)
	(კლერტის გარეშე, დატყელებილი და ცენტრიფუგირებული 3000 ბრ/წთ)	
	1 ძალიან დაბალი (<50 მლ წვენი/100 გ მარცვლი)	
	2 დაბალი (50-65 მლ წვენი/100 გ მარცვლი)	
	3 საშუალო (66-75 მლ წვენი/100 გ მარცვლი)	
	4 მაღალი (76-90 მლ წვენი/100 გ მარცვლი)	
	5 ძალიან მაღალი (>90 მლ წვენი/100 გ მარცვლი)	

*	7.1.10 [89]	ყურძნის სრული ფიზიოლოგიური სიმწიფე [O-304]	(6.2.23)
		(შაქრის მაქსიმალური შემცველობა მარცვალში)	
		1 ძალიან ადრეული	Perle de Csaba – B
		3 ადრეული	Chasselas blanc – B
		5 საშუალო	Syrah – N
		7 გვიანი	Carignan noir – N
		9 ძალიან გვიანი	Olivette noire – N

- 7.1.11 ნამხრევთა ზრდა [O-352] (6.1.52)**
 [89] ეფუძნება 2 სმ -ზე გრძელ ნამხრევთა სიგრძესა და რაოდენობას ყლორტზე. ყლორტის შუა მესამედზე, ღეროსთან ახლოს მდებარე ნამხრევთა საშუალო სიგრძე.
 1 ძალიან სუსტი
 3 სუსტი
 5 საშუალო Riesling – B
 7 ძლიერი
 9 ძალიან ძლიერი
- 7.1.12 ყლორტი: მუხლთშორისების სიგრძე [O-353] (6.1.53)**
 [89]
 1 ძალიან მოკლე (<60 მმ) Rupestris du Lot
 3 მოკლე (~ 90 მმ) 140 Ruggeri
 5 საშუალო (~ 120 მმ) Chasselas Blanc – B
 7 გრძელი (~ 150 მმ) Cardinal – Rg
 9 ძალიან გრძელი (>180 მმ) Vitis riparia
- 7.1.13 მარცვლის გამონასკვის მაჩვენებელი [O-501] (6.2.24)**
 [89] მარცვლები/მტევანი შედარება ყვავილები/ყვავილელი რაოდენობასთან
 1 ძალიან დაბალი (<10%)
 3 დაბალი (20-30%)
 5 საშუალო (40-50%)
 7 მაღალი (60-70%)
 9 ძალიან მაღალი (>80%)
- * 7.1.14 ცალკეული მტევნის წონა [O-502] (6.2.25)**
 [89] 10 რქიდან აღებული ყველა მტევნის საშუალო წონა
 1 ძალიან დაბალი (<100 გ)
 3 დაბალი (150-250 გ)
 5 საშუალო (350-450 გ)
 7 მაღალი (650-950 გ)
 9 ძალიან მაღალი (>1200 გ)
- * 7.1.15 ცალკეული მარცვლის წონა [O-503] (6.2.26)**
 [89] 10 მტევნის ცენტრალური ნაწილიდან აღებული 100 მარცვლის საშუალო წონა
 1 ძალიან დაბალი (<1 გ)
 3 დაბალი (1.7-2.3 გ)
 5 საშუალო (3-5 გ)
 7 მაღალი (7-9 გ)
 9 ძალიან მაღალი (>12 გ)
- 7.1.16 ყურძნის მოსავალი [კგ/ჰა] [O-504] (6.2.27)**
 [89] მოსავალი (კგ/ჰა). გადამყვან კოეფიციენტს 1.3-ს ჰლ/ჰა გადაჰყავს კგ/ჰა -ში
 3 დაბალი
 5 საშუალო
 7 მაღალი

7.1.17 წვენიშის შაქრიანობა [%] [O-505] (6.2.28)

[89] ნაყოფის მოსავალი და მეთოდის ჩაწერეთ დესკრიპტორში **7.2 შენიშვნები**
 3 დაბალი (~ 15% შაქარი)
 5 საშუალო (~ 18% შაქარი)
 7 მაღალი (~ 21% შაქარი)

7.1.18 წვენიშის საერთო მჟავიანობა [O-506] (6.2.29)

[89] მილიექვივალენტებში: ღვინის ან ფოსფორის მჟავა. იანგარიშება 10 რქის ყველა მტვენიშის სრული, ჯანმრთელი მარცვლებიდან.
 მილიექვივალენტი ღვინის მჟავა [გ/ლ] ფოსფორის მჟავა [გ/ლ]

1	ძალიან დაბალი	41	≤ 3	≤ 2
3	დაბალი	82	6	4
5	საშუალო	123	9	6
7	მაღალი	164	12	8
9	ძალიან მაღალი	205	15	10

7.1.19 საძირე: რქის მოსავალი ჰექტარზე [O-551] (6.1.55)

[00]

1	ძალიან დაბალი	Rupestris du Lot
3	დაბალი	
5	საშუალო	3309 Couderc
7	მაღალი	
9	ძალიან მაღალი	Kober 5BB

7.1.19.1 ვაზის ძირების რაოდენობა ჰექტარზე.

7.1.19.2 საძირების საერთო სიგრძე [მ/ჰა]

7.1.20 საძირე: კალუსის წარმოქმნა (ზედა ბოლოზე) [O-552] (6.1.56)

ცდა ტარდება 25-30°C ტემპერატურაზე. განიხილება გამერქნებული კალმები. მეთოდი განისაზღვრეთ დესკრიპტორში **7.2 შენიშვნები**

1	ძალიან დაბალი	
3	დაბალი	41B
5	საშუალო	Kober 5BB
7	მაღალი	Vitis riparia 'Gloire de Montpellier'
9	ძალიან მაღალი	

7.1.21 საძირე: დამატებითი ფესვების წარმოქმნა [O-553] (6.1.57)

საძირის უნარი განივითაროს დამატებითი ფესვები გამრავლების ნორმალურ პირობებში. განიხილება გამერქნებული კალმები. მეთოდი განისაზღვრეთ დესკრიპტორში **7.2 შენიშვნები**

1	ძალიან დაბალი	Vitis berlandieri
3	დაბალი	
5	საშუალო	Kober 5BB
4	მაღალი	
9	ძალიან მაღალი	Vitis riparia 'Gloire de Montpellier'

7.2 შენიშვნები

დამატებითი ინფორმაცია ჩაწერეთ აქ.

8. აბიოტური სტრესისადმი მგრძობელობა

შეაფასეთ ხელოვნურ და/ან ბუნებრივ პირობებში, რომელიც ნათლად უნდა იქნეს განსაზღვრული. მგრძობელობა განისაზღვრება 1 - 9 შკალით

- 1 ძალიან დაბალი ან შეუმჩნეველი მგრძობელობა
- 3 დაბალი
- 5 საშუალო
- 7 მაღალი
- 9 ძალიან მაღალი

8.1 დაბალი ტემპერატურა

8.2 მაღალი ტემპერატურა

8.3 გვალება [OIV-403]

გამოცადეთ საძირები მათზე *Vitis vinifera*-ს ჯიშების დამყნობის შემდეგ შესადარებელი საძირები

1	ძალიან დაბალი [O:9] (ფოთლები მწვანე)	140 Ruggeri, 1103 Paulsen
3	დაბალი [O:7]	41B, 99 Richter
5	საშუალო (ფოთლები ყვითელი)	MG 420 A, Rupestris du Lot
7	მაღალი [O:3]	
9	ძალიან მაღალი [O:1] (ფოთლები ნეკროზირდება ან ცვივა) <i>Vitis riparia</i>	

8.4 ნიადაგის მაღალი ტენიანობა

8.5 რკინის ქლოროზი [OIV-401] (7.5)

ნიმუშები აიღება თიხის მაღალი შემცველობის ნიადაგებიდან და/ან გაზაფხულზე პერმანენტულად სველი ნიადაგიდან. დესკრიპტორში **8.7 შენიშვნები** ჩაიწერება ნიმუში ნამყენია, საკუთარ ფესვზეა თუ საძირვა.

		შესადარებელი საძირები	შესადარებელი სანამყენე
1	ძალიან დაბალი [O:9] (ფოთლები მუქი მწვანე)	Fercal	Grenache noir –N
3	დაბალი [O:7] (ფოთლები ღია მწვანე გამჭვირვალე მწვანე ძარღვების ბადით)	140 Ruggeri	Sangiovese –N, Dattier de Beyrouth – B
5	საშუალო (ფოთლები ყვითელი მწვანე მთავარი ძარღვებით)	Kober 5BB	Ugni blanc – B
7	მაღალი [O:3] (ფოთლები ყვითელი, < 10% ნეკროზი)	3309 Couderc	Dolcetto – N, Canaiolo – N
9	ძალიან მაღალი [O:1] (ფოთლები ყვითელი, >10% ნეკროზი, ყლორტი შეჭმუხნილი)	Riparia Gloire de Montpellier	Pinot blanc – B

8.6 მარილიანობა (ქლორიდები) [OIV-402] (7.6)

დესკრიპტორში 8.7 შენიშვნები ჩაიწერება ნიმუში ნამყენია, საკუთარ ფესვზეა თუ საძირეა.

1	ძალიან დაბალი [O:9] (ფოთლები მწვანე)	<i>V. vinifera</i>	Sultanine – B
		(საკუთარ ფესვზე)	
3	დაბალი [O:7]	1103 Paulsen	Servant – B
5	საშუალო (ფოთლების ნაპირები ნეკროზული)	1616 C	
7	მაღალი [O:3]	3309 Couderc	Clairette – B
9	ძალიან მაღალი [O:1] (ფოთლების ნაპირები ნეკროზული, ფოთლების ცვენით)	Riparia Gloire de Montpellier	Cardinal – Rg

8.7 შენიშვნები

დამატებითი ინფორმაცია ჩაწერეთ აქ.

9. ბიოტური სტრესისადმი მგრძობელობა

თითოეულ ცალკეულ შემთხვევაში საჭიროა განისაზღვროს ინფექციის ან მავნებლის წარმომავლობა, მაგ. ბუნებრივი, მინდვრის ინოკულაცია, ლაბორატორია. მსგავსი ინფორმაცია აღნიშნეთ დესკრიპტორში 9.5 შენიშვნები. მგრძობელობა კოდირებულია 1 - 9 შკალით

- 1 ძალიან დაბალი ან იმდენად დაბალი, რომ არ შეინიშნება მგრძობელობა
- 3 დაბალი
- 5 საშუალო
- 7 მაღალი
- 9 ძალიან მაღალი

9.1 მწერები

9.1.1 *Daktulosphaira vitifoliae* - ფოთლის ფილოქსერა [OIV-461] (8.1.1)

ზრდასრული ფოთლის გაღების აღწერა

		შესაღარებელი ჯიშები
1	ძალიან დაბალი [O:9] (ლოკალური ნეკროზი, ნახვრეტები, ფოთლის გაღები არ არის)	<i>Vitis vinifera</i> , <i>Vitis cinerea</i>
3	დაბალი [O:7] (არასრული სტერილური ფოთლის გაღები)	
5	საშუალო (პატარა ფერტილური ფოთლის გაღები)	
7	მაღალი [O:3] (დიდი ფერტილური ფოთლის გაღები)	
9	ძალიან მაღალი [O:1] (ძალიან დიდი ფერტილური ფოთლის გაღები)	3309 Couderc

9.1.2 *Daktulosphaira vitifoliae* - ფესვის ფილოქსერა [OIV-462] (8.1.2)

1	ძალიან დაბალი [O:9] (ლოკალური ნეკროზი, ნახვრეტები)	<i>Vitis rotundifolia</i>
3	დაბალი [O:7] (ნეკროზი შემოიფარგლება ქერქით)	Kober 5BB
5	საშუალო (ნეკროზები აღწევენ ცენტრალურ ცილინდრს, იზოლირებული)	
7	მაღალი [O:3] (ნეკროზები აღწევენ ცენტრალურ ცილინდრს, არასრული იზოლაცია)	
9	ძალიან მაღალი [O:1] (ნეკროზები აღწევენ ცენტრალური ცილინდრის ცენტრს)	<i>Vitis vinifera</i>

9.2. სოკოები

9.2.1 *Botrytis cinerea* Pers. Ex Fr. (ნაცრისფერი სიღამპლე) (8.2.1)

ფოთლებზე [OIV-458]

აღწერეთ ყვავილობამდე ექვსი ან მეტი ვაზის (სულ მცირე ექვსი გამეორება) ყველა ფოთოლი ნეკროზული არეების დასაფიქსირებლად.

- 3 დაბალი [O:7-9] (მცირე ზომის ლოკალური ნეკროზები) Kober 5BB
- 5 საშუალო (ერთი ან მეტი, 1სმ დიამეტრის ნეკროზული ლაქები)
- 7 მაღალი [O:1-3] (ერთი ან მეტი, დიდი დიამეტრის ნეკროზული ლაქები ფირფიტის დიდ ნაწილზე)

9.2.2 ნაყოფის *Botrytis cinerea* Pers. ex Fr. (ნაცრისფერი სიღამპლე) [OIV-459] (8.2.2)

აღწერეთ ექვსი ან მეტი ვაზის ყველა მტევანი (ექვსი გამეორება). აღწერა კლერტის სიღამპლისათვის ტარდება სანამ ყურძენი შეთვალბოდეს, ხოლო მტევნის ნაცრისფერი სიღამპლისათვის - რთველის წინ.

- 3 დაბალი [O:7-9] (მხოლოდ მცირე რაოდენობით დამპალი მარცვლები, მცირე რაოდენობით მტევნებია დაზიანებული, არ აღინიშნება მტევნების ჩამოვარდნა) Isabelle – N
- 5 საშუალო (20% -ზე მეტი მარცვლები დამპალია ან დამტკნარია, მტევნებს უმეტესობა საშუალოდ არის დაზიანებული, მტევნების ჩამოცვენა მცირე ან არ აღინიშნება)
- 7 მაღალი [O:1-3] (მარცვლების უმეტესობა დამპალია ან დამტკნარია, ყველა მტევანი დაზიანებულია, მტევნები ცვივა)

9.2.3 *Plasmopara viticola* (ჭრაქი) ფოთოლზე [OIV-452] (8.2.3)

აღწერეთ 4-6 ვაზის ყველა ფოთოლზე ჭრაქის არსებობა. თუ შესაძლებელია ყვავილობის დაწყებიდან 3 კვირის შემდეგ

- 1 ძალიან დაბალი [O:9] (მცირე ზომის ნეკროზული ლაქები ან საერთოდ არ არის სიმპტომები ისევე როგორც არ არის სპორულაციის და მიცელიუმის სიმპტომები) Kober 5BB
- 3 დაბალი [O:7] (1სმ -ზე ნაკლები დიამეტრის ნეკროზული ლაქები, მცირე სპორულაცია და მიცელიუმი)
- 5 საშუალო (1 - 2სმ. დიამეტრის ნეკროზული ლაქები, მეტად თუ მცირედ გამოსატული სპორულაცია, მიცელიუმის არარეგულარული განვითარება)
- 7 მაღალი [O:3] (დიდი ნეკროზული ლაქები, ძლიერი სპორულაცია და მიცელიუმი, ფოთლების უფრო გვიანი ჩამოცვენა)
- 9 ძალიან მაღალი [O:1] (დიდი ნეკროზული ლაქები ან მთლიანად დაზიანებული ფოთოლი, ძლიერი სპორულაცია და ხშირი მიცელიუმი, ფოთლების ძალიან ადრე ჩამოცვენა)

9.2.4 *Plasmopara viticola* (ჭრაქი) ნაყოფზე [OIV-453] (8.2.4)

აღწერეთ 4-6 ვაზის ყველა მტევანი, ყვავილობის დაწყებიდან 3 კვირის შემდეგ და შეთვალეზამდე.

- 1 ძალიან დაბალი [O:7-9]
(ძალიან მცირე ან საერთოდ არ შეინიშნება)
- 3 დაბალი
(მცირე რაოდენობის მტევანია დაზიანებული,
არ აღინიშნება მოსავლის შემცირება)
- 5 საშუალო
(20-30% მტევანებისა დაზიანებულია, მოსავალი შემცირებულია)
- 7 მაღალი (50-60% მტევანებისა დაზიანებულია, მოსავალი შემცირებულია)
- 9 ძალიან მაღალი [O:1-3]
(მტევანების უმეტესობა ან თითქმის ყველა დაზიანებულია
ან განადგურებული, მოსავალი ძალიან შემცირებულია)

9.2.5 *Uncinula necator* (Schw.) Burr. (ნაცარი) ფოთლებზე [OIV-455] (8.2.5)

აღწერეთ 4-6 ვაზის ყველა ფოთოლი. აღწერეთ ახალგაზრდა ფოთლები ყვავილობის დაწყებიდან 3 კვირის შემდეგ და ზრდასრული ფოთლები რთველის დამთავრებიდან პირველ წაყინვებამდე

- 1 ძალიან დაბალი [O:9]
(ჩანს მცირე ზომის ლაქები ან საერთოდ არ არის სიმპტომები
ისევე როგორც არ არის სპორულაციის და მიცელიუმის ნიშნები)
- 3 დაბალი [O:7]
(2 სმ -ზე ნაკლები დიამეტრის ლაქები, მცირე სპორულაცია
და მიცელიუმი, ნაცრის არსებობა განისაზღვრება მხოლოდ
ფოთლის ფირფიტის მცირედი დახუჭუჭებით)
- 5 საშუალო (2-5 სმ დიამეტრის ლაქები)
- 7 მაღალი [O:3]
(დიდი ლაქები გარკვეულწილად შეზღუდული,
ძლიერი სპორულაცია და ხშირი მიცელიუმი)
- 9 ძალიან მაღალი [O:1] Carignan – N
(ძალიან დიდი ლაქები ან მთლიანად დაზიანებული
ფოთლის ფირფიტა, ძლიერი სპორულაცია და ხშირი მიცელიუმი)

9.2.6 *Uncinula necator* (Schw.) Burr. (ნაცარი) ნაყოფზე [OIV-456] (8.2.6)

აღწერეთ 4-6 ვაზის ყველა მტევანი შეთვალეზამდე და რთველამდე

- 3 დაბალი [O:7-9] Kober 5BB
(მხოლოდ მცირე რაოდენობის მარცვალია
დაზიანებული, მხოლოდ მცირე რაოდენობის მტევანია
დაზიანებული, გამსკდარი მარცვლები არ აღინიშნება)
- 5 საშუალო
(30% მარცვლებისა დაზიანებულია, მტევანების უმრავლესობა
საშუალოდ დაზიანებულია, ნაწილი ძლიერადაა დაზიანებული,
დამსკდარი მარცვლები არ არის ან ძალიან ცოტაა)
- 7 მაღალი [O:1-3] Carignan – N
(დიდი რაოდენობით მარცვლებია დაზიანებული,
მტევანი ყველა დაზიანებულია, უმეტესობა ძლიერად,
ზოგიერთი საშუალოდ, ხშირია დახეთქილი მარცვლები)

9.2.7 *Elsinoe ampelina* (ანთრაქნოზი)

- 1 ძალიან დაბალი
- 3 დაბალი (1 მმ -ზე მეტი დიამეტრის ნეკროზული ლაქები)
- 5 საშუალო (ბევრი ფოთოლია დაზიანებული, ლაქები უერთდება ერთმანეთს, სიმსივნეები ახალგაზრდა ყლორტებზე)
- 7 მაღალი (ძლიერი სიმპტომები ფოთლებზე, მოიცავს ძარღვებს ყუნწებს და უღვაშებს, ბევრი სიმსივნეები ახალგაზრდა ყლორტებზე, მტევნები დაზიანებულია, პროდუქტიულობის ნაწილობრივი დაკარგვა)
- 9 ძალიან მაღალი ფოთლები, პწკალები, ყლორტები და მტევნები ერთნაირადაა დაზიანებული, რაც იწვევს ყლორტების კვდომას და მოსავლის სრულ დაკარგვას)

9.2.8 *Eutypa lata* (*Eutypa dieback*)

3 დაბალი	Semillon, Merlot
5 საშუალო	Sauvignon – B
7 მაღალი	Cabernet Sauvignon, Ugni blanc

9.2.9 *Phomopsis viticola*

9.3 ბაქტერია

აღწერეთ თუ რის ცნობილი

9.4 ვირუსები და ფიტოპლაზმა

აღწერეთ თუ რის ცნობილი

9.5 შენიშვნები

დამატებითი ინფორმაცია ჩაწერეთ აქ.

10. ბიოქიმიური მარკერები

10.1 ფერმენტები

თვითოეული ფერმენტისათვის აღწერეთ საანალიზო ქსოვილი და ზომოვრამის ტიპი. თითოეული ფერმენტის კოდირება ხდება ასე: 10.1.1; 10.1.2, და ა.შ

10.2 სხვა ბიოქიმიური მარკერები

(მაგ. პოლიფენოლების ტიპი)

11. მოლეკულური მარკერები

აღწერეთ მოცემული ნიმუშისათვის სპეციფიური განმსაზღვრელი ან ხელმისაწვდომი მეთოდი. ჩაწერეთ გაანალიზებული პრობ/ფერმენტის კომბინაცია. ქვემოთ მოცემულია დღეისათვის ფართოდ გამოყენებული ძირითადი მეთოდები

11.1 რესტრიქციული ფრაგმენტების სიგრძის პოლიმორფიზმი (RFLP)

ჩაწერეთ პრობ/ფერმენტის კომბინაცია. (ეს მიდგომა გამოიყენება ბირთვული, ქლოროპლასტებისა და მიტოქონდრიული გენომებისათვის)

11.2 ამპლიფიცირებული ფრაგმენტების სიგრძის პოლიმორფიზმი (AFLP)

ჩაწერეთ პრაიმერულ წყვილთა კომბინაციები და მიღებულთა ზუსტი მოლეკულური ზომა (გამოიყენება ბირთვული გენომებისათვის)

11.3 დნმ-ის ამპლიფიკაციის ანაბეჭდი (DAF); იშვიათად ამპლიფიცირებული პოლიმორფული დნმ (RAPD); AP-PCR

ზუსტად ჩაწერეთ ექსპერიმენტის პირობები და მიღებული პროდუქტის მოლეკულური ზომა (გამოიყენება ბირთვული გენომებისათვის)

11.4 Sequence-tagged მიკროსატელიტები (STMS)

ჩაწერეთ პრაიმერის თანმიმდევრობა და მონაკვეთის ზუსტი ზომები (გამოიყენება ბირთვული და მიტოქონდრიული გენომებისათვის)

11.5 PCR-თანმიმდევრობა

ჩაწერეთ PCR პრაიმერის თანმიმდევრობა და მიღებული ნუკლეოტიდური თანმიმდევრობა (გამოიყენება ბირთვული, ქლოროპლასტული და მიტოქონდრიული გენომების მხოლოდ ცალკეული ჯაჭვებისათვის)

11.6 სხვა მოლეკულური მარკერები**12. ციტოლოგიური მახასიათებლები****12.1 ქრომოსომათა რიცხვი****12.2 პლოიდობის დონე**

(მაგ. ანეუპლოიდია ან ქრომოსომული მუტაციები)

12.3 მტვრის მარცვლის სიცოცხლისუნარიანობა

განსაზღვრეთ მეთოდი, მაგ. ფერტილობა ან გაღივება ხელოვნურ საკვებ არეზე.

12.4 ქრომოსომათა მეიოზური ასოციაციები

I მეტაფაზის დროს შესწავლილი 50 მიკროსკოპული დედა უჯრედის საშუალო მანველებელი

12.5 სხვა ციტოლოგიური მახასიათებლები

(მაგ. ბაგეთა რაოდენობა ფართობის ერთეულზე და მათი ზომა)

13. იდენტიფიცირებული გენები

აღწერეთ ნებისმიერი ცნობილი განსაკუთრებული მუტაცია, რომელიც გვხვდება ნიმუშში.

ლიტერატურა

- FAO. 1990. Guidelines for Soil Profile Description, 3rd edition (revised). Food and Agriculture Organization of the United Nations, International Soil Reference Information Centre, Land and Water Development Division. FAO, Rome.
- IBPGR. 1983. Descriptors for Grape. AGPG: IBPGR/83/154. IBPGR Secretariat, Rome, 93 p.
- Kornerup, A. and J.H. Wanscher. 1984. Methuen Handbook of Colour. Third edition. Methuen, London. ISBN 0-413-33400-7.
- Lorenz, D.H. et al. 1994: Phänologische Entwicklungsstadien der Weinrebe (*Vitis vinifera* L. ssp. *vinifera*). Codierung und Beschreibung nach der erweiterten BBCH-Skala." *Vitic. Enol.Sci.* 49(2):66-70.
- Munsell Color. 1975. Munsell Soil Color Chart. Munsell Color, Baltimore, MD, USA.
- Munsell Color. 1977. Munsell Color Charts for Plant Tissues, 2nd edition, revised. Munsell Color, Macbeth Division of Kollmorgen Corporation, Baltimore, MD 21218, USA.
- OIV. 1997. Proposition définitive de modification de la Fiche O.I.V. Office International de la Vigne et du Vin (OIV), 75008 Paris, France.
- Rana, R.S., R.L. Sapra, R.C. Agrawal and Rajeev Gambhir. 1991. Plant Genetic Resources. Documentation and Information Management. National Bureau of Plant Genetic Resources (Indian Council of Agricultural Research). New Delhi, India.
- Royal Horticultural Society. 1966, c. 1986. R.H.S. Colour Chart (edn. 1, 2). Royal Horticultural Society, London.
- UPOV. 1996. Working Paper on Revised Test Guidelines for Vine (*Vitis* L.). TWF/28/4 International Union for the Protection of New Varieties and Plants (UPOV), Geneva, 45 p.
- van Hintum, Th. J.L. 1993. A computer compatible system for scoring heterogeneous populations. *Genetic Resources and Crop Evolution* 40:133-136.

მონაწილეები

Dr Umberto Almeida Camargo
Grape Germplasm Curator and Breeder
Empresa Brasileira da Pesquisa
Agropecuária (EMBRAPA)
Centro Nacional de Pesquisa da Uva e
Vinho
Rua Livramento, 515
Caixa Postal 130
95700-000 Benito Gonçalves RS
BRAZIL

Dr Baruch Bar-Tel
Examiner
Plant Breeders' Rights Council
Agricultural Research Organization
The Volcani Center
PO Box 6
Bet Dagan 50 250
ISRAEL

Dr Rudolf Becher
Bundessortenamt
Prüfstelle Hassloch
Böhler Str. 100
67454 - Hassloch
GERMANY

Dr Hideo Bessho
Institute of Horticulture
Fukuoka Agricultural Research Center
1-129 Ashiki, Chikushino-shi
Fukuoka-ken 818
JAPAN

Jean Michel Boursiquot
Ecole Nationale Supérieure Agronomique
de Montpellier (ENSA.M)
Place Pierre Viala
34060 Montpellier Cedex 1
FRANCE

David Cain
Sun World
16350 Driver Road
PO Box 80298
Bakersfield, CA93380-0298
UNITED STATES

Dr Erika Dettweiler
Federal Centre for Breeding Research on
Cultivated Plants
Institute for Grapevine Breeding
Geilweilerhof
76833 Siebeldingen
GERMANY

Dr Rudolph Eibach
Federal Centre for Breeding Research on
Cultivated Plants
Institute for Grapevine Breeding
Geilweilerhof
76833 Siebeldingen
GERMANY

Mrs Eunice Candeias
Ministério da Agricultura, Desenvolvimento
Rural e das Pescas
Direcção Geral de Protecção das Culturas
Edifício II da DGPC
Tapada da Ajuda
1300 Lisboa
PORTUGAL

Dr Angelo Costacurta
Director
Ampelography and Plant Breeding Section
Istituto Sperimentale per la Viticoltura
31015 - Conegliano
Treviso
ITALY

Prof. Antonio Calò
Director
Istituto Sperimentale per la Viticoltura
31015 - Conegliano
Treviso
ITALY

Mr António Ascenso Ferreira
Ministério da Agricultura, Desenvolvimento
Rural e das Pescas
Direcção Geral de Protecção das Culturas
Edifício II da DGPC
Tapada da Ajuda
1300 Lisboa
PORTUGAL

María Gómez del Campo
E.T.S.I. Agrónomos, U.P.M.
Madrid
SPAIN

Dr Nuredin Habili
Agprobe Diagnostics
9, Karoola Court
Hallet Cove SA5158
AUSTRALIA

Dr Nobuyuki Hirakawa
Institute of Horticulture
Fukuoka Agricultural Research Center
1-129 Ashiki, Chikushino-shi
Fukuoka-ken 818
JAPAN

Dr Mauro Jermini
Stazioni federali di ricerche agronomiche
Centro di Cadenazzo
6594 Contone
SWITZERLAND

Dr Dominique Maigre
Station fédérale de recherches en production
végétale de Changins
Centre viticole du Caudoz
1009 Pully
SWITZERLAND

Dr Rafael Ocete Rubio
Laboratori de Zoología Aplicada
Facultad de Biología
c/Reina Mercedes, 6
41012 - Sevilla
SPAIN

Mr Carlos Pereira Godinho
Ministério da Agricultura, Desenvolvimento
Rural e das Pescas
Direcção Geral de Protecção das Culturas
Edifício II da DGPC
Tapada da Ajuda
1300 Lisboa
PORTUGAL

Prof. Robert M. Pool
Professor of Viticulture
Cornell University
New York State Agricultural Experiment
Station
Geneva Campus - Department of
Horticultural Sciences
Geneva NY 14456-0462
UNITED STATES

Professor Jean-Paul Roustan
Institut National Polytechnique
Ecole Nationale Supérieure Agronomique
de Toulouse
Laboratoire des Industries Alimentaires
UAINRAEthylene et Maturation des Fruits
145, Avenue de Muret
31076 Toulouse Cedex
FRANCE

Prof. Jing Shixi
113-410
Shengyang Agricultural University
110161 - Liaoning Shenyang
CHINA

Vicente Sotés
E.T.S.I. Agrónomos, U.P.M.
Madrid
SPAIN

Prof. Guo Xiuwu
113-410
Shengyang Agricultural University
110161 - Liaoning Shenyang
CHINA

Dr Kai-Chun Zhang
Forestry and Pomology Institute of Beijing
RuiWangFen, XiangShan
HaiDian District
100093 - Beijing
CHINA

**სახილოვანი კულტურების ჯგუფის
სამუშაო შეხვედრა**
ვაზის ქვეჯგუფის სამუშაო შეხვედრა
კონელიანო, იტალია. 12-13 თებერვალი, 1996

მონაწილეთა სია
Jiri Soucek
Head, Department of Plant Variety Rights
State Institute for Agriculture Supervision
and Testing
Plant Variety Division
Sedlec, 250 65 Libeznice
CZECH REPUBLIC

Jindrich Sevcik
State Institute for Agriculture Supervision
and Testing
Testing Station Oblekovice
67181 - Znojmo
CZECH REPUBLIC

Dr Rudolf Becher
Bundessortenamt
Prufstelle Hassloch
Neustadter Str. 42
67454 - Hassloch
GERMANY

Gyorgy Pernesz
National Institute for Agricultural Quality
Control
Keleti K. u. 24
1024 - Budapest
HUNGARY

Prof. Antonio Calo
Director
Istituto Sperimentale per la Viticoltura
Via XXVIII Aprile 26
BP 310135 - Conegliano - Treviso
ITALY

Dr Angelo Costacurta
Istituto Sperimentale per la Viticoltura
Sezione Ampelografia e Miglioramento
Genetico
Via XXVIII Aprile 26
BP 310135 - Conegliano - Treviso
ITALY

Dr Antonio Bergamini
c/o Istituto Sperimentale per la Frutticoltura
I-38057 Pergine
Trento
ITALY

Selerina Cancellier
Istituto Sperimentale per la Viticoltura
Sezione Ampelografia e Miglioramento
Genetico
Via XXVIII Aprile 26
BP 310135 - Conegliano - Treviso
ITALY

Yoshio Hattori
Seeds and Seedlings Division
Ministry of Agriculture, Forestry and
Fisheries
1-2-1 Kasumigaseki, Chiyoda-ku
Tokyo 100
JAPAN

Vicente Sotes
Departamento de Producción Vegetal
Escuela de Fitotecnia ETSI Agrónomos
Ciudad Universitaria s/n
28040 Madrid
SPAIN

María Gomez-Campo
Departamento de Producción Vegetal
Escuela de Fitotecnia ETSI Agrónomos
Ciudad Universitaria s/n
28040 Madrid
SPAIN

დამკვირვებელი ქვეყნები
Diamanto Manolakou
Ministry of Agriculture
2, Acharnon Street
101-76 Athens
GREECE

Lina Lioussa
Ministry of Agriculture
Variety Research Institute of Cultivated
Plants
2, Acharnon Street
101-76 Athens
GREECE

დამკვირვებელი ორგანიზაციები
International Vine and Wine Office (OIV)
Jean-Michel Boursiquot
Scientific Secretary of the Commission
of the OIV
UFR Viticulture, ENSAM
Place Viala
34060 Montpellier Cedex
FRANCE

International Plant Genetic Resources
Institute (IPGRI)
Stefano Padulosi
Scientist
Underutilized Mediterranean Species
Via delle Sette Chiese, 142
00145 Rome
ITALY

Adriana Alercia
Germplasm Information Professional
Via delle Sette Chiese, 142
00145 Rome
ITALY

**ვაზის გენოფონდის კომიტეტის
წევრები**
Dr P. Freese
Winegrow
13700 Chalk Hill Road
Healdsburg, CA95448
USA
Tel: 707-433-5969
Fax: 707-433-5563
Email: pkfreese@compuserve.com

Dr Carole P. Meredith
Univ. of California
Davis, CA95616
USA
Tel: 916-752-7535
Fax: 916-752-0382
Email: cpmeredith@ucdavis.edu

Dr Bruce Reisch, Chair
 Dept. of Horticultural Sciences
 NYS Agric Expt Station
 Cornell Univ
 Geneva, NY 14456
 USA
 Tel: 315-787-2239
 Fax: 315-787-2216
 Email: bruce_reisch@cornell.edu

Dr Jim Wolpert
 Dept. of Viticulture and Enology
 Univ. of California
 Davis, CA95616
 USA
 Tel: 916-752-1380
 Fax: 916-752-0382
 Email: jawolpert@ucdavis.edu

Dr Andrew Reynolds
 Associate Professor, Viticulture
 Brock University
 Cool Climate Oenology & Viticulture
 Institute
 500 Glenridge Road
 St. Catherines, ON L2S 3A1
 CANADA
 Tel: 905-688-5550
 Fax: 905-641-0406
 Email: areynold@spartan.ac.brocku.ca

Dr Carmo Candolfi
 Dept. Horticulture
 Oregon State University
 Corvallis, OR 97331-7304
 USA
 Tel: 541-737-5436
 Fax: 541-737-3479
 Email: carmo@bcc.orst.edu

Charles Hossom
 Columbia Crest Winery
 Box 231
 Patterson, WA99345
 USA
 Tel: 509-875-2061
 Fax: 509-875-2568

Richard Gahagan
 BATF
 5200 North Palm Avenue, Suite 204
 Fresno, CA93704
 USA
 Tel: 209-487-5093
 Fax: 209-487-5983

Dr Robert Pool
 Dept. of Horticultural Sciences
 New York State Agricultural Experiment
 Station
 Cornell University
 Geneva, NY 14456
 USA
 Tel: 315-787-2238
 Fax: 315-787-2216
 Email: bob_pool@cornell.edu

Dr Andrew Walker, Vice Chair
 Department of Viticulture and Enology
 University of California
 Davis, CA95616
 USA
 Tel: 916-752-0902
 Fax: 916-752-0382
 Email: fzawalke@bullwinkle.ucdavis.edu

Dr Nancy Irelan
 E&J Gallo Winery
 Genetics Group
 PO Box 1130
 Modesto, CA95353
 USA
 Tel: 209-579-4424
 Fax: 209-579-7067
 Email: nancy.irelan@ejgallo.com

Dr Bob Wample
 Washington State University
 IAREC
 Prosser, WA99350
 USA
 Tel: 509-786-8886
 Fax: 509-786-4635
 Email: wample@beta.tricity.wsu.edu

Dr Jiang Lu
Center for Viticultural Science
Florida A&M University
Tallahassee, FL93727
USA
Tel: 904-599-3996
Fax: 904-561-2617
Email: JLU@NS1.FAMU.EDU

Dr Dave Cain
16350 Driver Road
PO Box 80298
Bakersfield, CA93380-0298
USA
Tel: 805-392-5172
Fax: 805-758-3651

Dr Jim Luby
Horticultural Sciences
University of Minnesota
1970 Folwell Avenue
St. Paul, MN 55108
USA
Tel: 612-624-3453
Fax: 612-624-4941
Email: lubyx001@maroon.tc.umn.edu

Dr George White - Ex-officio
National Germplasm Repository
University of California
Davis, CA95616-8607
USA
Tel: 916-752-7009
Fax: 916-752-5974
Email: davgw@sun.ars-grin.gov

Dr Arnold Tschanz - Ex-officio
USDA-APHIS-PPQ-NPGQC
Bldg. 580 BARC West
6505 Belcrest Road
Beltsville, MD 20705
USA
Tel: 301-504-7139
Fax: 301-504-8539
Email: atschanz@aphis.usda.gov

Dr Mark Bohning - Ex-officio
National Germplasm Resources Laboratory
4th Floor, Building 003, BARC-West
10300 Baltimore Avenue
Beltsville, MD 20705-2350
USA
Tel: 301-504-6133
Fax: 301-504-5536
Email: dbmumb@sun.ars-grin.gov

Dr Warren Lamboy - Ex-officio
USDA-ARS
Plant Genetic Resources Unit
Cornell University
Geneva, NY 14456
USA
Tel: 315-787-2359
Fax: 315-787-2339
Email: warren_lamboy@cornell.edu

Dr James McFerson - Ex-officio
Research Leader
USDA-ARS-PGRU
Geneva, NY 14456
USA
Tel: 315-787-2356
Fax: 315-787-2339
Email: jrm7@cornell.edu

Dr Roger Lawson - Ex-officio
USDA, ARS, NPS
Room 234, Building 005, BARC-West
10300 Baltimore Avenue
Beltsville, MD 20705-2350
USA
Tel: 301-504-5912
Fax: 301-504-5467

Bruce Reisch
Horticultural Sciences
NYS Agricultural Experiment Station
Cornell University
Geneva, NY 14456
USA
Tel: 315-787-2239
Fax: 315-787-2216
Email: bir1@nysaes.cornell.edu

სამადლობლები

IPGRI მადლობას უხდის ვაზზე მომუშავე მრავალრიცხოვან ადამიანთა ჯგუფს, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობდნენ ან ესმარებოდნენ ვაზის დესკრიპტორების შემუშავებას.

ქ-ნი ანდრიანა ალერსია ხელმძღვანელობდა და კოორდინაციას უწევდა გამოსაცემად მოსამზადებელ ტექსტებს, აწარმოებდა სამეცნიერო და ტექნიკურ ექსპერტიზას. ქ-ნი ლინდა სეარსმა რედაქტირება გაუკეთა ტექსტს, ქ-ნმა პატრიცია ტასსამ შექმნა ყდის დიზაინი და მოამზადა მაკეტი. ბ-ნმა პაულ სტეპლეტონმა უზრუნველყო გამოცემა, ხოლო ირ. თომ ჰეზეკამპმა უზრუნველყო სამეცნიერო ხელმძღვანელობა და მისი გამოცემა.

IPGRI-ის თანამშრომლებმა: დოქტორებმა მ. დეიკმანმა, ფ. ენჯელმენმა, ტ. პოდკინმა გაგვიწიეს მნიშვნელოვანი კონსულტაციები.

დანართი I. მრავალკულტურული პასპორტის დესკრიპტორები

IPGRI-სა და FAO-ს მიერ ერთობლივად შემუშავებული მრავალკულტურული დესკრიპტორები უზრუნველყოფენ პასპორტის დესკრიპტორებისათვის კოდირების შეთანხმებულ სქემებს. ამ დესკრიპტორების მიზანია შეესაბამებოდეს IPGRI-ს კულტურის დესკრიპტორების ჩამონათვალს და FAO-ს მცენარეთა გენეტიკური რესურსების მსოფლიო საინფორმაციო და ადრეულ გამაფრთხილებელ სისტემებს (WIEWS).

ეს ჩამონათვალი არ უნდა იქნეს მიღებული როგორც დესკრიპტორთა ჩამონათვალის მინიმუმი, ვინაიდან მრავალი სხვა დამატებითი პასპორტის დესკრიპტორებია აუცილებელი კულტურის აღწერისათვის და საჭიროებს შევსებას. ამ დოკუმენტში მოცემული ჩამონათვალი წარმოადგენს მრავალკულტურული პასპორტის დესკრიპტორების საწყის კომპლექტს. შემდგომში ეს ჩამონათვალი შეიძლება გაფართოვდეს დამატებითი მრავალკულტურული დესკრიპტორებით. მაგ. დესკრიპტორები, რომლებიც შეეხება გენმპლაზმას, ამჯერად არ არის შეტანილი, მაგრამ მათი შეთავსებადობა მრავალკულტურულ დონეზე შესწავლის საგანს წარმოადგენს. შემდგომი განვითარების შედეგად მომავალში კულტურათა ჯგუფის დონეზე მივიღებთ უფრო მეტად სპეციალიზირებულ ჩამონათვალს.

აქ მოცემულია ბოლო ვერსია (1997), რომელიც მოიცავს ორ ნაწილს. ადრინდელი ჩამონათვალი (FAO WIEWS DESCRIPTORS) მოიცავს FAO WIEWS –ში გამოყენებულ ზოგად დესკრიპტორებს. ეს ჩამონათვალი იძლევა დესკრიპტორებისათვის შინაარსისა და კოდირების სქემებს, აგრეთვე გრაფის სახელწოდებას (მრგვალ ფრჩხილებში), რომელიც შეიძლება გამოყენებული იყოს ამ ტიპის მონაცემების კომპიუტერულ მიმოცვლაში.

მრავალკულტურული პასპორტის დესკრიპტორები	
1. ინსტიტუტის კოდი	(INSTCODE)
ინსტიტუტის კოდი სადაც ინახება საკოლექციო მცენარეები. კოდი შედგება სამ ასოიანი ISO 3166 ქვეყნის კოდისაგან, სადაც არის ინსტიტუტი და ნომერი, ან აკრონიმისაგან, რომელიც განსაზღვრული იქნება FAO-ს მიერ. წინასწარი კოდები (ე.ი. კოდები რომლებიც ჯერ არ არის შეტანილი FAO –ს მონაცემთა ბაზაში) იწყება ვარსკვლავით, მას მოყვება სამ ასოიანი ISO 3166 ქვეყნის კოდი ან აკრონიმი.	
2. ნიმუშის ნომერი	(ACCENUMB)
ეს ნომერი წარმოადგენს ნიმუშის უნიკალურ განმსაზღვრელს და მას ენიჭება კოლექციაში შეტანისას. ერთხელ მინიჭებული ნომერი არ შეიძლება ხელახლა იყოს გამოყენებული. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ნიმუში დაიკარგება, მისი ნომერი სხვა მცენარისათვის არ შეიძლება იქნეს გამოყენებული. ასოები ნომრის წინ განსაზღვრავს გენბანკს ან ნაციონალურ სისტემას (მაგ. IDG -განსაზღვრავს საკოლექციო მცენარეს, რომელიც მოდის ბარის გენბანკიდან, იტალია, CGN - ვაგენინგენის გენბანკს, ნიდერლანდები, PI - ამერიკის შეერთებული შტატების გენბანკს).	
3. შეგროვების ნომერი	(COLLNUMB)
შეგროვების მიერ ნიმუშისათვის მინიჭებული თავდაპირველი ნომერი. ჩვეულებრივ შედგება შეგროვების სახელისაგან ან ინიციალებისაგან, რასაც მოჰყვება ნომერი. ეს მონაცემი მნიშვნელოვანია სხვა კოლექციებში დუბლიკატების იდენტიფიკაციისათვის. იგი იქნება ერთადერთი და ყოველთვის თან უნდა ახლდეს ნიმუშის ასლებს, სადაც არ უნდა გაიგზავნონ ისინი.	
4. გვარი	(GENUS)
ტაქსონომიური ერთეულის გვარის სახელწოდება. პირველი ასო ასომთავრულით იწერება.	
5. სახეობა	(SPECIES)
ბოტანიკური სახელწოდების განსაზღვრული ნაწილი პატარა ასოებით და აღმწერი*. ნებადართულია შემდეგი აბრევიატურა “sp”	
6. ქვეტაქსა	(SUBTAXA)
ქვეტაქსა შეიძლება გამოყენებული იყოს დამატებითი ტაქსონომიური განსაზღვრისა და აღმწერის შენარჩუნებისათვის. ნებადართულია აბრევიატურა “ssp.” (ქვესახეობისათვის); “var.” (ვარიაციებისათვის); “convar.” (კონვარიაციებისათვის); “f.” (ფორმებისათვის).	
7. ნიმუშის სახელწოდება	(ACCNAME)
რეგისტრირებული ან სხვა ფორმალური სახელწოდება. პირველი ასო ასომთავრულით იწერება. რამდენიმე სახელწოდების შემთხვევაში ისინი წერტილმძიმით უნდა გამოიყოს.	
8. წარმოშობის ქვეყანა	(ORIGCTY)
იმ ქვეყნის დასახელება, სადაც იქნა აღებული ან აღმოჩენილი ნიმუში. გამოიყენეთ ISO 3166 გავრცობილი კოდები. (მაგ: მიმდინარე და ძველი სამ ასოიანი ISO 3166 ქვეყნის კოდები.)	
9. შეგროვების ნაკვეთის ადგილმდებარეობა	(COLLSITEE)
დაწვრილებითი ინფორმაცია, ქვეყნის შიდა დონეზე, თუ სად იქნა მოპოვებული ნიმუში. მანძილი კილომეტრებში და მიმართულება უახლოეს ქალაქამდე, სოფლამდე ან სახელმძღვანელო რუკა შესაბამისი აღნიშვნებით. (მაგ: CURITIBA7S, PARANA ნიშნავს 7 კილომეტრი კურიტიბას სამხრეთით, პარანას შტატში)	
10. შეგროვების ნაკვეთის განედი	(LATITUDE)
გრადუსებსა და მინუტებში N (ჩრდილოეთი) ან S (სამხრეთი) მიმართულებით მაგ: 1030S. გამოტოვებული მონაცემის (მაგ: მინუტების) ნაცვლად ჩაიწერება დეფისი (მაგ: 10-S)	

*აღმწერი - მხოლოდ ძალიან დეტალური ტაქსონომიური დონეზე

11. შეროვების ნაკვეთის გრძელი (LONGITUDE)			
გრადუსებსა და მინუტებში E (აღმოსავლეთი) ან W (დასავლეთი) მიმართულებით. (მაგ. 07625W) გამოტოვებული მონაცემის (მაგ: მინუტების) ნაცვლად ჩაიწერება დეფისი (მაგ: 076-W)			
12. შეროვების ნაკვეთის სიმაღლე ზღვის დონიდან [მ.ზღ.დ] (ELEVATION)			
შეროვების ნაკვეთის მდებარეობა განისაზღვრება მეტრებში ზღვის დონიდან. დასაშვებია უარყოფითი მანძენებლებიც.			
13. ნიმუშის შეროვების თარიღი [WWWMMDD] (COLLDATE)			
საწყისი ნიმუშის შეროვების თარიღი, სადაც WWW არის წელი, MM თვე და DD რიცხვი.			
14. ნიმუშის სტატუსი (SAMPSTAT)			
1 ველური	0 უცნობი		
2 სარეველა			
3 ტრადიციური კულტივარი (ჯიში)/ლენდრასი	99 სხვა (განსაზღვრეთ უჯრაში REMARKS)		
4 სელექციური ხაზი			
5 მოწინავე კულტივარი			
15. ნიმუშის წარმომავლობა (COLLSRC)			
კოდირების სქემა 2 განსხვავებულ დონეზე შეიძლება იქნეს შეფასებული: ან გლობალური კოდირებით 1,2,3,4. ან უფრო დაწვრილებითი კოდირებით 1.1, 1.2, 1.3 და ა.შ.			
1 ველური წარმოშობის	2. ფერმა	3. ბაზარი	4. ინსტიტუტი/ კვლევითი ორგანიზაცია
1.1 ტყე/ტყის მასივი	2.1 მინდორი	3.1 ქალაქი	
1.2 ბუჩქნარი	2.2 ბაღი	3.2 სოფელი	0. უცნობი
1.3 ველი	2.3 ბოსტანი	3.3 ურბანიზებული ტერიტორია	99. სხვა (განსაზღვრეთ უჯრაში REMARKS)
1.4 უდაბნო/ტუნდრა	2.4 დაუმუშავებელი საძოვარი	3.4 სხვა გაცვლითი სისტემა	
	2.5 საძოვარი		
	2.6 ნასვენი		
16. დონორი ინსტიტუტის კოდი (DONORCODE)			
დონორი ინსტიტუტის კოდი. კოდი შედგება სამ ასოიანი ISO 3166 ქვეყნის კოდისაგან, ქვეყნისა სადაც ფუნქციონირებს ინსტიტუტი და ნომრის ან აკრონიმისგან, რომელიც განსაზღვრული იქნება FAO-ს მიერ ინსტიტუტის მონაცემთა ბაზაში. წინასწარი კოდები (ე.ი. კოდები რომლებიც ჯერ არ არის შეტანილი FAO-ს მონაცემთა ბაზაში) იწყება ვარსკვლავით, მას მოყვება სამ ასოიანი ISO 3166 ქვეყნის კოდი ან აკრონიმი.			
17. დონორის ნომერი (DONORNUM)			
დონორის მიერ ნიმუშისათვის მინიჭებული ნომერი. ნომრის წინ უნდა ჩაიწეროს გენბანკის ან ნაციონალური სისტემის განმსაზღვრელი ასოები. (მაგ. IDG -განსაზღვრავს საკოლექციო მცენარეს, რომელიც მოდის ბარის გენბანკიდან - იტალია, CGN - ვაგენინგენის გენბანკს, ნიდერლანდები, PI - ამერიკის შეერთებული შტატების გენბანკს).			
18. სხვა ნომრი(ები), რომლებიც ასოცირდება ნიმუშთან (OTHERNUMB)			
ნებისმიერი საიდენტიფიკაციო ნომერი, რომლითაც ნიმუში შეიძლება იყოს ცნობილი სხვა კოლექციაში. ასოები უნდა ჩაიწეროს გენბანკის ან ნაციონალური სისტემის განსაზღვრული ნომრის წინ. (მაგ. IDC გვიჩვენებს ნიმუშს, რომელიც მოდის ბარიდან, იტალია, CGN – ვაგენინგენის გენბანკს, ნიდერლანდები, PI - ამერიკის შეერთებული შტატების გენბანკს). რამდენიმე ნომრის არსებობის შემთხვევაში ისინი ერთმანეთისაგან წერტილ-მძიმით გამოიყოფა.			
19. შენიშვნები (REMARKS)			
შენიშვნების გრაფა გამოიყენება დამატებითი მონაცემების შესატანად ან დესკრიპტორის “99” (=სხვა) გასაგრძობად. გრაფის სახელის შემდეგ იწერება ორი წერტილი (მაგ. COLLSRC: გზის ნაპირი). სხვადასხვა გრაფის შენიშვნები ერთმანეთისაგან წერტილ-მძიმით გამოიყოფა.			

FAO WIEMS დისკრიპტორები	
<p>1. უსაფრთხო დუბლიკატების ადგილმდებარეობა (DUPLSITE) ინსტიტუტის კოდი, სადაც ინახება ნიმუშის დუბლიკატი. კოდი შედგება სამ ასოიანი ISO 3166 ქვეყნის კოდისაგან, სადაც მდებარეობს ინსტიტუტი და ნომრის ან აკრონიმისაგან, რომელიც განსაზღვრული იქნება FAO-ს მიერ ინსტიტუტის მონაცემთა ბაზაში. წინასწარი კოდები (ე.ი. კოდები, რომლებიც ჯერ არ არის შეტანილი FAO –ს მონაცემთა ბაზაში) იწყება ვარსკვლავით, მას მოყვება სამ ასოიანი ISO 3166 ქვეყნის კოდი ან აკრონიმი.</p>	
<p>2. პასპორტის დამატებითი მონაცემების მოპოვების შესაძლებლობა (PASSAVAIL) (ე.ი. რაც იყო შემოთავაზებული იმაზე მეტი) 0 არ არის ხელმისაწვდომი 1 ხელმისაწვდომია</p>	
<p>3. მახასიათებელი მონაცემების მოპოვების შესაძლებლობა (CHARAVAIL) 0 არ არის ხელმისაწვდომი 1 ხელმისაწვდომია</p>	
<p>4. შეფასების მონაცემების მოპოვების შესაძლებლობა (EVALAVAIL) 0 არ არის ხელმისაწვდომი 1 ხელმისაწვდომია</p>	
<p>5. ნიმუშის მოპოვების ხასიათი (ACQTYPE) 1. თავდაპირველად შეგროვებული/გამრავლებული ინსტიტუტის მიერ 2. თავდაპირველად შეგროვებული/გამრავლებული ერთობლივი მისიის/ორგანიზაციის მიერ 3. მიღებული როგორც მეორად საცავში</p>	
<p>6. შენახვის ტიპი (STORTYPE) გენმპლაზმის შენახვის ტიპი. თუ გენმპლაზმა ინახება სხვადასხვა პირობებში, დაშვებულია არჩევანის მრავალფეროვნება, ჩაწერისას გამოყოფილი წერტილ-მძიმით. (მაგ. 2;3). (ისარგებლეთ 1994 წლის FAO/IPGRI გენბანკის სტანდარტებით შენახვის ტიპთან დაკავშირებით). 17. მოკლევადიანი 18. გრძელვადიანი 19. საშუალოვადიანი 20. <i>in vitro</i> კოლექცია 21. გენბანკის მინდვრის კოლექცია 22. კრიოპრეზერვაცია</p>	

დისკრიპტორების გამოყენების შესახებ თქვენი გამოხმაურება გთხოვთ გამოგვიგზავნოთ შემდეგ მისამართზე:

Tom hazekamp, Germplasm Documentation Officer
 Via delle Sette Chiese 142
 00145 Rome, Italy
 Email: T.HAZEKAMP@CGNET.COM
 Fax: (+39-6)5750309

ვაზის ფენოლოგიური ფაზების კოდირება და აღწერა BBCH[†] შკალაზე

BBCH კოდი	აღწერა
ზრდის ძირითადი ფაზა 0	ვეგეტაციის დასაწყისი
00	მოსვენების მდგომარეობა: მოზამთრე კვირტები ჯიშების მიხედვით მრგვალია, ღია ან მუქი ყავისფერი, კვირტის ქერქლები მეტ-ნაკლებად შეკრულია
01	კვირტების დაბერვის დასაწყისი: კვირტი იწყებს გაფართოებას ქერქლების შიგნით
03	კვირტების დაბერვის დასასრული: კვირტები დაბერილია, მაგრამ არ არის მწვანე
05	ბუსუსების სტადია: ყავისფერი ბუსუსები კარგად მოსჩანს.
07	კვირტების დასკდომის დასაწყისი: მწვანე ყლორტის წვერი ოდნავ მოსჩანს
09	კვირტების დასკდომა: მწვანე ყლორტის წვერი კარგად მოსჩანს
ზრდის ძირითადი ფაზა 1	ფოთლის განვითარება
11	პირველი ფოთოლი გაშლილია და გამოწეულია ყლორტიდან
12	ორი ფოთოლია გაშლილი
13	სამი ფოთოლია გაშლილი
14	ოთხი ფოთოლია გაშლილი
15	ხუთი ფოთოლია გაშლილი
16	ექვსი ფოთოლია გაშლილი
19	ცხრა ან მეტი ფოთოლია გაშლილი
ზრდის ძირითადი ფაზა 5	ყვავილედის გამოჩენა
53	ყვავილედი კარგად მოჩანს
54	ყვავილედი დაბერილია, ყვავილები მჭიდროდ ეხება ერთმანეთს
57	ყვავილედი მთლიანად განვითარებულია, ყვავილები დაცილებულია ერთმანეთს
ზრდის ძირითადი ფაზა 6	ყვავილობა
60	ყვავილის პირველი ჩაჩი სცილდება ყვავილსაჯდომს [‡]
61	ყვავილობის დასაწყისი: 10% ჩაჩებისა ჩამოცვენილია
63	ადრეული ყვავილობა: 30% ჩაჩებისა ჩამოცვენილია
65	სრული ყვავილობა: 50% ჩაჩებისა ჩამოცვენილია
68	80% ჩაჩებისა ჩამოცვენილია
69	ყვავილობის დასასრული
ზრდის ძირითადი ფაზა 7	ნაყოფის განვითარება
71	ნაყოფის გამონასკვა: ახალგაზრდა ნაყოფი იბერება, ყვავილის ნაშთები ქრება
73	მარცვალის ძალიან პატარა ზომისაა, მტევნები იწყებს დაგრძელებას
75	მარცვალის ბარდის მარცვლის ტოლია, მტევანი დაგრძელებულია
77	მარცვლები იწყებენ შეფერვას
79	მარცვლების შეფერვა დამთავრებულია
ზრდის ძირითადი ფაზა 8	მარცვლების სიმწიფე
81	სიმწიფის დასაწყისი: იწყება მარცვლის ფერის გაბაცება
83	მარცვლის შეფერვა ხდება მკვეთრი
85	მარცვალის რბილდება
89	მარცვალის მწიფეა მოსავლის ასაღებად

BBCH კოდი	აღწერა
ზრდის ძირითადი ფაზა 9	მოსვენება
91	მოსავლის აღების შემდეგ: მერქნის მომწიფების დასასრული
92	ფოთლის ფერის შეცვლის დასაწყისი
93	ფოთოლცვენის დასაწყისი
95	ფოთლების 50% ჩამოცვენილია
97	ფოთოლცვენის დასასრული
99	მოსავლის აღების შემდგომი სამუშაოები

† კოდი შემუშავებულია ფედერალური ბიოლოგიური სამსახურის (BBA), ჯიშთა ფედერალური სამსახურის (BSA) და აგრარიკოსთა ინდუსტრიული გაერთიანების (IVA), მიწათმოქმედების, მევენახეობისა და მებაღეობის სახელმწიფო სასწავლო და კვლევითი დაწესებულების, მცენარეთა პათოლოგიის სექციასთან (ნოიშტადტი/ვაინსტრასე) თანამშრომლობით.

‡ ყვავილის 5 გვირგვინის ფურცელი ქმნის ერთიან გვირგვინს, რომელიც სცილდება ყვავილსაჯდომს როგორც ყვავილის ქუდი-ჩაჩი.

ISBN 99940-0-004-7